II

(Icke-lagstiftningsakter)

BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 16 november 2012

om det statliga stöd SA.33305 (2012/C) och SA.29832 (2012/C) som Nederländerna har genomfört till förmån för ING

[delgivet med nr C(2012) 8238]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2013/719/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett medlemsstaterna och berörda parter möjlighet att yttra sig [1], och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Den 22 oktober 2008 anmälde Nederländerna till kommissionen att man hade beviljat ett kapitaltillskott på 10 miljarder euro (nedan kallat *rekapitaliseringsåtgärden*) till ING Groep N.V. (nedan kallad *ING*) i form av kärnkapitalvärdepapper (nedan kallade *kärnkapitalvärdepapperen*).

(2) Genom beslut av den 12 november 2008 (nedan kallat *undsättningsbeslutet*) [2] godkände kommissionen tillfälligt rekapitaliseringsåtgärden som undsättningsstöd i ljuset av en rad åtaganden från Nederländernas och ING:s sida. Bland dessa ingick ett åtagande om att göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden om någon av följande situationer skulle uppstå, och det därför skulle bli betydligt mindre troligt att det skulle gå att nå en total avkastning på minst 10 % per år: [3]

— Om ingen utdelning betalas ut under två år i följd eller under tre av de kommande fem åren, eller

— om det genomsnittliga aktiepriset, efter en övergångsperiod på ett år räknat från dagen för detta beslut, under två år i följd understiger 13 euro.

(3) I undsättningsbeslutet konstaterade kommissionen att även om de scenarier som gör det nödvändigt att inkomma med en förnyad stödanmälan inte i sig innebär att rekapitaliseringsåtgärden ska ifrågasättas, skulle en sådan utveckling kunna ifrågasätta huruvida åtgärden är förenlig med den inre marknaden och framför allt att det kanske skulle behövas ytterligare begränsande villkor för att åtgärden ska fortsätta att vara förenlig med den inre marknaden.

(4) Den 22 oktober 2009 överlämnade Nederländerna en omstruktureringsplan som innehöll en katalog med åtaganden. Genom sitt beslut av den 18 november 2009 [4] (nedan kallat *2009 års omstruktureringsbeslut*) godkände kommissionen det omstruktureringsstöd som hade beviljats, eller skulle beviljas, till ING samt bolagets omstruktureringsplan. I artikel 1 i nämnda beslut avslutade kommissionen sitt formella granskningsförfarande om en kreditmöjlighet för illikvida tillgångar som Nederländerna hade beviljat ING, och godkände denna åtgärd mot bakgrund av de åtaganden som Nederländerna hade gjort. I artikel 2 första stycket i nämnda beslut konstaterade kommissionen att Nederländernas omstruktureringsstöd till ING utgör statligt stöd och, i andra stycket, att stödet är förenligt med den inre marknaden, förutsatt att de åtaganden som anges i bilaga II till beslutet fullgörs.

[1] EUT C 262, 30.8.2012, s. 34.
[2] Kommissionens beslut i ärende N528/2008, EUT C 328, 23.12.2008, s. 10.
[3] Se skäl 32 i undsättningsbeslutet.
[4] Kommissionens beslut C 10/09 (f.d. N 138/09), EUT L 274, 19.10.2010, s. 139.

(5) Den 17 november 2011 anmälde Nederländerna till kommissionen att man önskade ändra de åtaganden som låg till grund för 2009 års omstruktureringsbeslut. Anmälan registrerades som ärende SA.29832. I stället för att ING skulle avyttra Westland Utrecht Bank (nedan kallad *WUB*), som tanken var enligt de åtaganden som låg till grund för 2009 års omstruktureringsbeslut (nedan kallade *WUB-åtagandet*), föreslog Nederländerna att ING skulle integrera delar av WUB med Nationale Nederlanden Bank (nedan kallad *NN Bank*) och avyttra denna integrerade enhet som en del av ING:s försäkringsverksamhet i Europa. Nederländerna begärde även en förlängning av den period för att avyttra WUB som angavs i 2009 års omstruktureringsbeslut.

(6) Den 21 november 2011 anmälde Nederländerna i ärende SA.33305 på nytt rekapitaliseringsåtgärden till kommissionen. Denna anmälan utlöstes av att ING två år i följd inte hade betalat några kuponger till Nederländerna (under 2010 för 2009 och under 2011 för 2010).

(7) Den 5 december 2011 mottog kommissionen information från Mediobanca där ING Direct ([1]) Italia anklagades för att ha överträtt det förbud mot prisledarskap som ING omfattades av till följd av Nederländernas åtaganden inom ramen för 2009 års omstruktureringsbeslut ([2]).

(8) Nederländerna och ING väckte talan om delvis ogiltigförklaring av 2009 års undsättningsbeslut i de förenade målen T-29/10 och T-33/10. I sin dom av den 2 mars 2012 ([3]) ogiltigförklarade tribunalen det första och andra stycket i artikel 2 i 2009 års undsättningsbeslut och bilaga II till det beslutet ([4]).

(9) Eftersom tribunalen ogiltigförklarade dessa bestämmelser var kommissionen tvungen att göra en ny bedömning av omstruktureringsstödet, med utgångspunkt i den situation som rådde den 18 november 2009. Den 11 maj 2012 antog kommissionen därför ett nytt beslut (nedan kallat *2012 års omstruktureringsbeslut*) ([5]), där kommissionen konstaterade att ändringen ([6]) av återbetalningsvillkoren av kärnkapitalvärdepapperen utgjorde statligt stöd samt att den åtgärden och alla andra omstruktureringsåtgärder som ING hade beviljats inom ramen för omstruktureringsplanen var förenliga med den inre marknaden. Kommissionens slutsatser om åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden grundades bland annat på de åtaganden som hade gjorts inom ramen för omstruktureringsplanen av den 22 oktober 2009, vilka återges i bilagan till 2012 års undsättningsbeslut. ([7])

(10) Genom beslut av den 11 maj 2012 (nedan kallat *beslutet att inleda förfarandet*) ([8]), inledde kommissionen det förfarande som föreskrivs i artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för att undersöka följande tre frågor:

— huruvida ersättningen för rekapitaliseringsåtgärden fortfarande var lämplig, med tanke på att ING inte hade betalat kuponger till staten sedan 2009, vilket gav upphov till en förnyad anmälan av de skäl som angavs i skäl 2,

— huruvida de föreslagna ändringarna av åtagandena, och framför allt det alternativ som Nederländerna har föreslagit som ersättning för WUB-åtagandet, säkerställer att omstruktureringsstödet är förenligt med den inre marknaden,

— huruvida ING Direct har gjort sig skyldigt till aggressiv prissättning, framför allt i Italien.

(11) Beslutet att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 30 augusti 2012. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter. Kommissionen har mottagit synpunkter från ett flertal tredje parter.

(12) Genom ett e-postmeddelande av den 13 juni 2012 inkom Nederländerna med synpunkter på innehållet i beslutet att inleda förfarandet. Utöver information om ING Direct och särskilt ING Direct i Italien, innehöll meddelandet ett dokument som syftade till att besvara de frågor i beslutet att inleda förfarandet som avsåg alternativet till WUB-åtagandet samt en begäran om förlängning av avyttringsfristen och utnämnandet av en avyttringsförvaltare.

([1]) ING Direct är ett affärssegment inom ING som erbjuder en rad icke-komplexa finansiella produkter – sparkonton, hypotekslån, produkter för icke-professionella investerare, betalkonton och konsumtionslån – främst via direkta kanaler (via sin webbplats). Det bedriver verksamhet i följande länder: Kanada, Spanien, Australien, Frankrike, Italien, Tyskland, Österrike och Storbritannien.

([2]) Se skälen 53, 84, 128 och 150 i 2009 års omstruktureringsbeslut.

([3]) Dom av den 2 mars 2012 i de förenade målen T-29/10 och T-33/10, Nederländerna och ING Groep mot kommissionen, ännu ej offentliggjord i REG.

([4]) Den 11 maj 2012 överklagade kommissionen – mål nummer C-224/12 P – tribunalens dom av den 2 mars i de förenade målen T-29/10 och T-33/10, Nederländerna och ING Groep mot kommissionen.

([5]) Kommissionens beslut SA.28855 (f.d. N373/2009, f.d. C10/2009, f.d. N528/2008), EUT C 260, 29.8.2012, s. 1.

([6]) I den ursprungliga överenskommelsen om den rekapitaliseringsåtgärd som anmäldes till kommissionen den 22 oktober 2008 hade ING de tre första åren efter emitteringen av kärnkapitalvärdepapperen enbart möjlighet att betala tillbaka dessa värdepapper till 150 % av emitteringspriset. Dessa villkor ändrades i oktober 2009 på ett sätt som innebar att ING fick förmånligare återbetalningsvillkor, dvs. återbetalning till 100 % + upplupen ränta + en kompensation för förtida inlösen beroende på ING:s aktiekurs men med en minsta internränta för staten på 15 % om året. För närmare detaljer se skälen 45–61 i 2012 års omstruktureringsbeslut.

([7]) Bilagan till 2012 års omstruktureringsbeslut är identisk med bilaga II till 2009 års omstruktureringsbeslut.

([8]) EUT C 262, 30.8.2012, s. 34.

(13) Den 15 juni 2012 föreslog Nederländerna dessutom ytterligare åtaganden, inklusive ett åtagande om en fast återbetalningsplan för de återstående kärnkapitalvärdepapperen. Nederländerna uppgav dessutom att man skulle bli tvungna att ändra avyttringsplanen för ING:s försäkringsverksamhet ([1]) i 2009 års omstruktureringsbeslut och överlämnade i detta syfte ett förslag om att förlänga de beteendeinriktade åtgärder som ING omfattades av. Nederländerna ansåg att dessa förslag skulle göra det möjligt för kommissionen att komma fram till slutsatsen att omstruktureringsstödet var förenligt med den inre marknaden.

(14) Den 19 juni 2012 hade kommissionen ett möte med företrädare för ING, NN Bank och Nederländerna. Under mötet överlämnande NN Bank till kommissionen ett tilllägg till affärsplanen i beslutet att inleda förfarandet ([2]).

(15) Det hölls ytterligare möten med kommissionen, ING och Nederländerna, särskilt den 25 juli, den 24 augusti, den 6, 17, 18 och 26 september samt den 1 oktober 2012. Parallellt med dessa diskussioner tillhandahöll Nederländerna (särskilt den 23 augusti och den 14, 24 och 25 september 2012) information om processen med att avyttra ING:s affärsverksamhet, NN Banks affärsplan och prissättningspolitiken för ING Direct i Europa.

(16) Den 23 augusti 2012 överlämnade Nederländerna en undersökning från RBB Economics som beskrev vilka metoder som kan tillämpas för att undvika negativa konkurrenseffekter till följd av det förbud mot prisledarskap som ING Direct i Europa var tvunget att respektera på grund av Nederländernas åtagande i bilagan till 2012 års omstruktureringsbeslut. Genom ett e-postmeddelande av den 5 september 2012 ställde kommissionen flera frågor beträffande denna undersökning och efterlyste kvantitativa uppgifter för att styrka RBB Economics påståenden. Den 13 september 2012 överlämnade Nederländerna en not från RBB Economics daterad den 11 september 2012 som besvarade kommissionens frågor men som inte innehöll några kompletterande kvantitativa uppgifter. ING tillhandahöll den 14 september 2012 vissa kompletterande uppgifter som RBB Economics hade använt och tillhandahöll kompletterande uppgifter under ett tekniskt möte med kommissionen den 17 september 2012.

(17) Den 14 september 2012 överlämnande Nederländerna uppdaterade balansräkningsprognoser för NN Bank (nedan kallade *NN Banks affärsplan*).

(18) Den 31 oktober 2012 överlämnade Nederländerna till kommissionen en formell begäran om att ändra 2012 års omstruktureringsbeslut, framför allt tidsfristerna för att avyttra ING:s försäkringsverksamhet, och lade fram en ny katalog med åtaganden som innehåller den begärda ändringen av tidsfristen för att avyttra ING:s försäkringsverksamhet, modifierar den tidigare inlämnande begäran om att ändra tidsfristen för att avyttra WUB samt modifierar den ursprungliga begäran i beslutet att inleda förfarandet. I den nya åtagandekatalogen ändras vissa delar av 2009 års omstruktureringsplan och ersätts åtagandena i bilagan till 2012 års omstruktureringsbeslut. ([3]) Tanken är att dessa åtaganden ska träda i kraft från och med dagen för kommissionens beslut att ändra 2012 års omstruktureringsbeslut. Åtagandekatalogen åtföljs av två separata dokument. I det ena ges närmare detaljer om förbudet mot prisledarskap för ING Direct i Europa, vilket inte utgör en del av ändringsbeslutet utan ska ligga till grund för kommissionens granskning av ändringarna av 2012 års omstruktureringsbeslut. Det andra dokumentet innehåller de principer som ska tillämpas vid den interna avvecklingen av ING:s verksamhet inom amerikanska variabla livräntor och amerikanska finansiella produkter och betraktas som en separat bilaga.

(19) Kommissionen noterar att Nederländerna undantagsvis godtar att föreliggande beslut avfattas på engelska.

II. **SAKFÖRHÅLLANDEN**

2.1 BESKRIVNING AV ING

(20) ING består av ING Groep N.V., ett moderholdingbolag som kontrollerar ING:s bankverksamhet via ING Bank N.V. (nedan kallad *ING Bank*) och ING:s försäkringsverksamhet via ING Verzekeringen N.V. (nedan kallad *ING:s försäkringsverksamhet*).

(21) I sin redovisning per segment delar ING upp ING Bank i banktjänster som vänder sig till privatpersoner och mindre företag, banktjänster som vänder sig till företagskunder och ING Direct. För ING:s försäkringsverksamhet används däremot en geografisk redovisningsstruktur: försäkringsverksamheten i Benelux (som inkluderar ING:s nederländska försäkringsverksamhet Nationale Nederlanden (även känd som NN), försäkringsverksamheten i Centraleuropa och resten av Europa, försäkringsverksamheten i Förenta staterna samt försäkringsverksamheten i Asien och Stillahavsområdet). En mer detaljerad beskrivning av ING:s affärssegment återges i skälen i 20–37 i 2012 års omstruktureringsbeslut.

(22) I tabell 1 sammanfattas ING:s finansiella nyckeltal för perioden 2007–2011. Trots att ING gick med vinst 2010 och 2011 betalade bolaget inte ut någon utdelning till aktieägarna. Följaktligen betalade ING inte heller några kuponger till Nederländerna.

([1]) ING: s försäkringsverksamhet utgörs av ING:s försäkringsdivision, som beskrivs närmare i skäl 21.

([2]) Se skälen 52–78 i beslutet att inleda förfarandet.

([3]) Vid behov skulle den också ersätta åtagandena i bilaga II till 2009 års omstruktureringsbeslut. Om EU-domstolen finner att andra stycket i artikel 2 i 2009 års omstruktureringsbeslut och bilaga II till detta beslut är giltiga skulle den bedömning, och följaktligen det godkännande, som grundas på kommissionens utvärdering av bilagan till 2012 års omstruktureringsbeslut vara överflödiga.

Tabell 1

ING:s viktigaste finansdata 2007–2011

År	2007	2008	2009	2010	2011
Totala intäkter (i miljoner euro)	73 672	64 248	46 928	54 105	55 794
Nettoresultat (i miljoner euro)	9 238	– 868	– 1 006	2 810	5 766
Summa tillgångar (i miljarder euro)	1 313	1 332	1 164	1 247	1 279
Summa kapital (i miljarder euro)	37	17	34	41	47
Utestående nominellt belopp i kärnkapitalvärdepapper (i miljarder euro)		10	5	5	3

2.2 OMSTRUKTURERINGSPLAN GODKÄND I 2012 ÅRS OMSTRUKTURERINGSBESLUT

(23) ING håller för närvarande på att genomföra omstruktureringsplanen av den 22 oktober 2009 på grundval av de åtaganden som förtecknas i bilagan till 2012 års omstruktureringsbeslut. En övervakningsförvaltare övervakar ING:s genomförande av bland annat WUB-åtagandet och åtagandena för ING och ING Direct i Europa att respektera förbud mot prisledarskap.

2.3 SVÅRIGHETER VID GENOMFÖRANDET AV DE ÅTAGANDEN SOM LIGGER TILL GRUND FÖR UNDSÄTTNINGSBESLUTET OCH 2012 ÅRS OMSTRUKTURERINGSBESLUT

Förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden

(24) ING är endast skyldigt att göra kupongutbetalningar till Nederländerna för kärnkapitalvärdepapperen när bolaget betalar utdelning på stamaktier. Vid tidpunkten för undsättningsbeslutet uppgav ING att det skulle fortsätta sin vanliga utdelningspolicy om omständigheterna på marknaden tillät detta. Eftersom ING inte betalade utdelning 2010 och 2011 gjorde emellertid Nederländerna den 21 november 2011 en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden i linje med det åtagande som ligger till grund för undsättningsbeslutet. Åtagandet om förnyad anmälan syftade till att garantera en tillräcklig ersättning med tanke på den osäkerhet som rådde i fråga om betalningen av kuponger för själva kärnkapitalvärdepapperen.

Svårigheter vid genomförandet av WUB-åtagandet och åtagandena om att avyttra försäkringsverksamheten [1] **– ändring av dessa åtaganden för att säkerställa att omstruktureringsstödet är förenligt med den inre marknaden**

(25) Hösten 2010 genomförde ING en marknadsundersökning för att ta reda på vilka marknadsaktörer som var intresserade av att köpa WUB. ING kontaktade ett flertal marknadsaktörer. [2] Det fanns dock inte något större intresse av att köpa WUB. Övervakningsförvaltaren rapporterade om denna marknadsundersökning i sina rapporter i september 2010, november 2010 och januari 2011. [3] Därför ändrade Nederländerna utformningen av WUB-åtagandet och anmälde denna ändring till kommissionen. I sin nya utformning innebär åtagandet att delar av WUB ska integreras i NN Bank, som utgör en del av ING:s europeiska försäkringsverksamhet. Nederländerna och ING kallar den strukturen, genom vilken delar av WUB ska integreras i NN Bank och i vilken en stor del av den historiska hypotekslåneportföljen (som uppgår till 34 miljarder euro) ska behållas av ING, för Van Gogh-scenariot.

(26) Utöver svårigheterna med att genomföra WUB-åtagandet hade ING svårt att genomföra åtagandet att avyttra ING:s försäkringsverksamhet. ING hade från början för avsikt att avyttra ING:s försäkringsverksamhet genom en börsintroduktion av hela försäkringsdelen men beslutade sig senare för att i stället för en enda börsintroduktion använda sig av två separata börsintroduktioner, en för Europa och Asien [4] och en för Förenta staterna. Mot bakgrund av det försämrade ekonomiska klimatet i Europa ändrade emellertid ING sina planer på en börsintroduktion för försäkringsverksamheten i Europa och Asien och planerar i stället att undersöka om det går att avyttra vissa delar av försäkringsverksamheten i Europa och Asien separat.

(27) Enligt Nederländerna har avyttringen av ING:s försäkringsverksamhet försenats av den makroekonomiska utvecklingen, utvecklingen på lagstiftningsområdet, ogynnsamma värderingar och ING:s egen exponering för problem som omfattar hela sektorn. När det gäller det

[1] I skäl 77 och bilagan till 2012 års omstruktureringsbeslut beskrivs ING:s och den nederländska statens åtagande att avyttra ING:s försäkringsverksamhet.

[2] I en första runda arbetade ING med en lista på 24 parter. I en andra runda arbetade man med en lista på 16 parter, som på förvaltarens begäran utökades med ytterligare tre namn.

[3] En detaljerad beskrivning av misslyckandet att genomföra WUB-åtagandet finns i skälen 39–78 i beslutet att inleda förfarandet.

[4] Med Europa och Asien avses här den europeiska och asiatiska delen av ING:s försäkringsverksamhet.

makroekonomiska klimatet har de långfristiga räntorna fortsatt att falla i både Nederländerna och Förenta staterna, vilket har lett till ökade skulder för försäkringsbolagen. Den förvärrade europeiska statsskuldskrisen har dessutom påverkat värdet på livförsäkringsbolagens tillgångar. Det råder osäkerhet om de nya Solvens II-reglerna ([1]), vilket gör det svårt för offentliga investerare och partner inom sektorn att göra en korrekt värdering av försäkringsbolag. Enligt Nederländerna har värderingssiffrorna försämrats, där europeiska och amerikanska livförsäkringsbolag nu handlar till historiskt låga värden på nära 0,4 gånger kapitalets bokförda värde (ned från 0,9 gånger det bokförda värdet under andra kvartalet 2009).

(28) Dessutom, […] (*) har Nationale Nederlanden […] på grund av den fortsatta osäkerheten beträffande ett sektorsomfattande fall av vilseledande försäljning i Nederländerna (det så kallade *Woekerpolissen*). I fråga om ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna uppgav ING att […] när det gäller variabla livräntor, som utgör en stor del av balansräkningen för ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna. ([2])

(29) Mot denna bakgrund kommer ING inte längre att kunna avyttra sin försäkringsverksamhet före utgången av 2013, vilket Nederländerna bekräftade i sitt svar på kommissionens beslut att inleda förfarandet.

Anklagelser om att ING Direct i Italien för en aggressiv prissättningspolitik

(30) Genom en skrivelse av den 5 december 2011 anklagade Mediobanca ING för att, i strid med det förbud mot prisledarskap som ING omfattas av, ha agerat prisledare på den italienska marknaden. Mediobanca hävdade närmare bestämt att ING Direct i Italien under den fjärde veckan i september 2011 (den 19–25 september) hade höjt sin tolvmånaders bruttoränta för nya kunder från 3,50 % (den räntesats som gällde veckan innan och som hade gällt sedan åtminstone den fjärde veckan i juni 2011) till 4,20 %, vilket gjorde ING Direct till prisledare i Italien. Till följd av det nya erbjudandet från ING Direct i Italien höjde Banca Sistema enligt Mediobanca sin tolvmånaders bruttoränta för alla kunder till 4,25 % den sista veckan i september 2011 (den 26–30 september), vilket gjorde denna – åtminstone i teorin – till en mer konkurrenskraftig produkt. ([3])

([1]) Med Solvens II avses Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) – en omarbetning av flera direktiv– som förmodligen kommer att träda i kraft den 1 januari 2014. Direktivet innebär framför allt nya kapitaltäckningskrav för försäkringsbolag.

(*) Konfidentiella uppgifter.

([2]) Variabla livräntor stod för 27 % av balansräkningen för ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna vid utgången av 2011. Verksamheten med variabla livräntor har upphört och drivs för närvarande av ING som en ”stängd bok”.

([3]) En detaljerad beskrivning av klagomålet anges i skälen 79–90 i beslutet att inleda förfarandet.

III. SKÄL TILL BESLUTET ATT INLEDA FÖRFARANDET

(31) I beslutet att inleda förfarandet uppgav kommissionen att den hyste tvivel beträffande de ändringar som Nederländerna föreslagit och huruvida ändringarna var tillräckliga för att rekapitaliseringsåtgärden och omstruktureringsstödet ska fortsätta att anses vara förenliga med den inre marknaden:

Tvivel beträffande lämplig ersättning för rekapitaliseringsåtgärden

(32) ING förefaller ha följt en opportunistisk ersättningsstrategi i fråga om kärnkapitalvärdepapperen, som verkar strida mot ING:s tidigare policy för fördelning av utdelning. Enligt kommissionen förefaller ING ha följt en fördelningspolicy som begränsade kupongbetalningar till staten samtidigt som ING kunde betala utdelning på de realiserade vinsterna. Utan kraftiga beteendeinriktade begränsningar för de ersättningsvillkor som är knutna till kärnkapitalvärdepapperen tvivlade kommissionen på att rekapitaliseringsåtgärden kunde fortsätta att anses vara förenlig med den inre marknaden om den inte modifierades i enlighet med kommissionens reservationer i skäl 32 i undsättningsbeslutet.

(33) Framför allt verkade det som att det i de beteendeinriktade begränsningarna var nödvändigt att ta upp arbitrage inom ramen för statligt stöd, där stödmottagaren fattar strategiska beslut för att minimera den avkastning till medlemsstaterna som dessa hade mottagit om stödmottagaren hade följt vedertagen affärspraxis. Enligt kommissionen kan sådana begränsningar ske i form av antingen en ökning av ersättningen, ett förtydligande av återbetalningsplanen eller en kombination av sådana åtgärder.

Tvivel beträffande den föreslagna ändringen av åtagandena i syfte att säkerställa att omstruktureringsstödet är förenligt med den inre marknaden

(34) ING hade föreslagit att WUB:s kärnverksamhet skulle integreras i NN Bank på det sätt som beskrivs i skäl 4. Förslaget att avyttra WUB efter integreringen i den nybildade NN Bank anmäldes till kommissionen. Grundat på en preliminär bedömning av den finansiella information och prognoser som beskrivs i skälen 39–78 i beslutet att inleda förfarandet tvivlade kommissionen på att NN Bank skulle kunna agera som en egen enhet och betvivlade att dess avyttring skulle få samma betydelse för konkurrensen som det ursprungliga WUB-åtagandet.

(35) Kommissionen tvivlade framför allt på att NN Bank kunde jämföras med WUB-åtagandet i fråga om omfattning och produktutbud, (eftersom NN Bank hade en lägre marknadsandel och var lägre värderat än WUB) och var inte övertygad om att NN Bank inom den närmaste framtiden skulle kunna bli tillräckligt stark för att bli en stor aktör.

(36) Dessutom tvivlade kommissionen på att NN Bank skulle kunna fungera som en oberoende marknadsaktör. Den information som kommissionen erhöll var inte tillräcklig för att kommissionen med säkerhet skulle kunna fastställa huruvida NN Bank har en kritisk storlek och tillräcklig tillgång till medel för att behålla och öka sin affärsverksamhet. Informationen var dessutom inte tillräcklig för att kunna fastställa enhetens lönsamhet. Dessutom undrade kommissionen om den angivna marknadsutvecklingen – som grundades på den senast tillgängliga informationen, och tidsplanen för försäljningen av ING:s försäkringsverksamhet före utgången av 2013, vilket skulle säkerställa den nya bankens oberoende – fortfarande kunde bekräftas och begärde en uppdaterad tidsplan för ING:s försäkringsverksamhet i Europa. Mot bakgrund av ovanstående betvivlade kommissionen att den föreslagna ändringen skulle fortsätta att säkerställa att stödet var förenligt med den inre marknaden.

Tvivel beträffande den prissättning som tillämpas av ING Direct i Italien

(37) Kommissionen beslutade att undersöka den prissättning som tillämpas av ING Direct i Italien. Om det kan bekräftas att ING Direct har använt sig av det prissättningsbeteende som Mediobanca påstår ger detta upphov till tvivel beträffande huruvida ING har respekterat det åtagande som låg till grund för undsättningsbeslutet, nämligen att avstå från att utvidga sådan affärsverksamhet som den inte hade fortsatt med om banken inte hade fått rekapitaliseringsstöd. Kommissionens undersökning omfattar även frågan huruvida den relevanta marknaden för bedömningen av ING Directs prissättningsstrategi är den övergripande marknaden för sparande och hypotekslån eller den mer specialiserade marknaden för sparande och hypotekslån via internettjänster.

IV. SYNPUNKTER FRÅN TREDJE PARTER

(38) Kommissionen har mottagit följande synpunkter från tredje parter:

Synpunkter från ING

(39) Enligt ING innebär åtagandet om förnyad anmälan i undsättningsbeslutet bara att det är möjligt för kommissionen att bedöma huruvida det är troligt att ING kommer att betala minst 10 % om året i ersättning.

(40) ING löste den 21 december 2009 in 500 miljoner kärnkapitalvärdepapper (till ett nominellt värde av 5 miljarder euro) med en avkastning på 15 % för Nederländerna. Utöver detta löste ING den 13 maj 2011 in ytterligare 200 miljoner kärnkapitalvärdepapper (till ett nominellt värde av 2 miljarder euro) med en avkastning för Nederländerna på 19,5 %, vilket gav Nederländerna en total avkastning på återbetalningen av 7 miljarder euro på 17 % om året. Enligt ING kan det därför inte råda något större tvivel om att staten kommer att få en total avkastning på minst 10 % om året.

(41) Enligt ING tog undsättningsbeslutet inte hänsyn till (och kunde inte ta hänsyn till) utvecklingen under de fem år som följde på beslutet (statsskuldskrisen). I 2012 års omstruktureringsbeslut godtog kommissionen ING:s omstruktureringsplan där det angavs att ING förväntades betala utdelning på stamaktier endast från och med 2013. Det fanns därför inget skäl att förvänta sig att ING skulle betala utdelning under perioden 2008-2013. Som svar på beslutet att inleda förfarandet hävdar ING att dess utdelningspolicy inte var opportunistisk. Även om ING redovisade vinst 2010 och 2011 var bolaget tvunget att behålla vinsterna för att bygga upp sitt kapital så att det kunde uppfylla de nya kapitaltäckningskraven enligt Basel III [1].

(42) ING påpekar att Van Gogh-scenariot ger ökade möjligheter att uppnå kommissionens mål att skapa en lönsam och konkurrenskraftig egen affärsverksamhet, skild från den verksamhet som ING behåller.

(43) Enligt Van Gogh-scenariot kommer NN Bank att ha tillgång till fler kunder och bedriva sin verksamhet under ett mycket starkare varumärke än vad som förutspåddes i WUB-åtagandet. Van Gogh-scenariot innehåller dessutom en mer långsiktig portföljfinansiering än WUB-åtagandet. Banken får därför en konkurrensfördel på de nuvarande marknaderna tack vare att den saknar osäkra lån och på grund av sina diversifierade finansieringsmöjligheter. Genom att kombineras med WUB har NN Bank bra utsikter att växa på dagens tuffa marknad.

(44) Fram till dess att ING:s europeiska försäkringsverksamhet börsintroduceras kommer både ING:s europeiska försäkringsverksamhet och WUB att bedriva sin verksamhet skilt från resten av ING för att garantera att enheterna behåller sin oberoende ställning. ING har dessutom föreslagit ytterligare avgränsande åtgärder för att ytterligare garantera oberoendet hos den integrerade enhet som WUB och den nyligen skapade NN Bank bildar. ING anser därför att Van Gogh-scenariot inte bara uppnår kommissionens mål utan faktiskt överskrider detsamma.

(45) ING påpekar att det saknas bevis för att ING Direct har brutit mot förbudet mot prisledarskap. Mediobancas klagomål om att ING Direct i Italien inte har respekterat förbudet mot prisledarskap är således ogrundat. Mediobanca tog bara upp ett konkret tillfälle (september 2011), vilket i sig är felaktigt eftersom Banca Sistema erbjöd en bättre räntesats än ING. Banca Sistema erbjöd framför allt en räntesats på 4,25 % den 30 augusti 2011, vilket framgick av den information som kommissionen erhöll den 13 juni 2012.

(46) Enligt ING saknas grund för kommissionens tvivel beträffande huruvida ING kunde ha nått samma marknadsandel utan stöd. ING har visat att dess marknadsandel

[1] Basel III är en uppsättning reformåtgärder som utarbetats av Baselkommittén för banktillsyn för att stärka regleringen, tillsynen och riskhanteringen inom banksektorn.

i Italien inte har ökat sedan stödet mottogs. I alla händelser avsåg inget av det stöd som ING mottog ING Directs verksamhet i Europa (inklusive ING Directs verksamhet i Italien).

(47) ING hävdar att bolaget inte tillämpade en högriskstrategi. De förluster som ING bokförde på sina investeringar, liksom bolagets avsättningar för kreditförluster, är en följd av krisen och specifika åtgärder för att minska riskerna som ING vidtog för att skydda sig mot krisens effekter.

(48) ING hävdar att kommissionen, övervakningsförvaltaren och ING hade kommit överens om att referensmarknaden för förbudet mot prisledarskap är hela marknaden, både internetmarknaden och den traditionella marknaden, och att både små och stora marknader omfattas. ING anser dessutom att det inte finns något skäl att skilja mellan den traditionella marknaden och internetmarknaden för finansiella produkter, eftersom det inte längre går att göra en uppdelning mellan renodlade internetbanker och traditionella banker.

Synpunkter från De Nederlandsche Bank NV

(49) Nederlandsche Bank NV (nedan kallad *DNB*) är det organ som utövar tillsyn av finansiella institutioner i Nederländerna, och i denna egenskap har den synpunkter beträffande följande punkter:

— huruvida ersättningen för rekapitaliseringsåtgärden var lämplig plus ING:s beslut att inte betala ut någon utdelning under tre år i följd, och

— det faktum att WUB-åtagandet ersattes av Van Gogh-scenariot.

(50) När det gäller frågan om ersättning hävdar DNB att ING – i deras ögon – inte var i stånd att betala utdelning till sina aktieägare. I det avseendet förklarar DNB att, allt annat lika ([1]), en utdelning minskar en institutions kapital och därför måste analyseras ur ett stabilitetsperspektiv. DNB förklarar dessutom att dess stabilitetsbedömningar är framåtblickande och bland annat tar hänsyn till exempelvis ändrade regelkrav. Rent konkret hänvisar DNB till införandet av Basel III-reglerna, vilka kraftigt kommer att öka bankernas kapitaltäckningskrav. Enligt DNB ”*är det främsta sättet att anpassa sig till dessa nya krav att bibehålla inkomsterna*”. DNB beskriver att under både 2010 och 2011 hade ING och DNB en konstant dialog där ING försökte maximera återbetalningen av det statliga stödet med den begränsningen att kapitalställningen måste vara godtagbar från stabilitetssynpunkt. Till följd av detta gav ING:s kapitalställning inget utrymme för att betala utdelningar eller ägna sig åt annan verksamhet som ytterligare skulle minska ING:s kärnkapital.

(51) DNB kommenterade även lönsamheten i Van Gogh-scenariot. DNB hävdar att när WUB betraktas för sig är den största delen av WUB:s affärsverksamhet tillgångsdriven (lån) snarare än skulddriven (sparande). Det ligger därför i WUB:s tillgångsdrivna affärsmodell att banken alltid kommer att ha ett visst finansieringsbehov när det gäller den verksamhet som vänder sig till privatkunder. Med beaktande av svårigheterna att få tillräcklig kapitalmarknadsfinansiering i det rådande ekonomiska klimatet, är det viktigt för WUB att hitta ett starkt moderbolag som kan tillhandahålla betydande finansiering så att WUB:s lönsamhet säkerställs. Med tanke på WUB:s finansieringsbehov anser DNB att det är förståeligt att ING inte kunde hitta en köpare till WUB som var villig och hade möjlighet att tillhandahålla de betydande finansieringsbelopp som WUB behöver.

(52) Ur DNB:s synvinkel är den största fördelen med Van Gogh-scenariot jämfört med WUB-åtagandet att den del av WUB:s tillgångar som kommer att överföras enligt Van Gogh-scenariot är mindre än enligt WUB-åtagandet. Det krävs mindre finansiering för att täcka de tillgångarna, vilket gör Van Gogh-scenariot till ett lönsammare förslag. DNB konstaterar att det inte hade godtagit NN Banks förvärv av en stor tillgångsdriven verksamhet, men att den bolagsstorlek som det rör sig om i Van Gogh-scenariot är en stabilitetsmässigt godtagbar lösning.

Synpunkter från Nationale Nederlanden ([2])

(53) Nationale Nederlanden har kommenterat NN Banks lönsamhet och konkurrenskraft enligt Van Gogh-scenariot. Nationale Nederlanden hävdar att man inte hyser några tvivel om NN Banks lönsamhet och hävdar att NN Bank och WUB kommer att bli konkurrenskraftigare tillsammans än var och en för sig. I detta avseende lyfter Nationale Nederlanden fram NN Banks mer balanserade och diversifierade affärsmodell, starkare balansräkning som bör ge stabil tillgång till finansiering (en central faktor för att bli konkurrenskraftig), tillgång till 2,5 miljoner kunder, en bredare distributionsmodell och ökad branschmedvetenhet.

(54) Nationale Nederlanden anser att en bank utan ett fysiskt nätverk av filialer är mer attraktiv än en bank med de driftskostnader som är förknippade med ett traditionellt nätverk av filialer. När det gäller girokonton anser Nationale Nederlanden att erbjudandet av girokonton skulle vara en större strategisk börda än en konkurrensfördel för NN Bank.

([1]) Utan att beakta exempelvis kapitalökningar eller intäkter från avyttringar.

([2]) För mer information om bolaget, se skäl 21 i detta beslut.

(55) Nationale Nederlanden slår fast att Van Gogh-scenariot kommer att medföra att förmågan att bedriva verksamhet som vänder sig till privatpersoner och mindre företag, och omfattningen av denna verksamhet, kommer att öka snabbare än om NN Bank skulle ha agerat på egen hand.

Synpunkter från WUB:s arbetstagarråd

(56) WUB:s arbetstagarråd har kommenterat Van Gogh-scenariot och uppger att man verkligen måste se till att den nya banken blir långsiktigt lönsam. Företagsrådet nämner några exempel på när den nya banken måste utveckla en dynamisk politik i detta syfte (produktinnovation för att förekomma ny statlig policy i fråga om hypotekslån, ny utveckling när det gäller förmedlare, nya distributionskanaler och informationsteknik).

(57) Företagsrådet framhåller att ett snabbt beslut från kommissionens sida skulle ligga i WUB:s arbetstagares intresse.

Synpunkter från WUB

(58) WUB:s styrelse har kommenterat lönsamheten och konkurrenskraften hos den nybildade NN Bank, efter integreringen av WUB. Styrelsen lyfter fram flera skäl till varför den anser att bolaget är lönsamt och konkurrenskraftigt.

(59) För det första anser styrelsen att en liten bank som NN Bank behöver ett starkt moderbolag som Nationale Nederlanden, som exempelvis ger bättre tillgång till kapitalmarknaden.

(60) För det andra noterar styrelsen att den nederländska marknaden för hypotekslån är tuff och att den främsta distributionskanalen (oberoende förmedlare) är föremål för stora förändringar. Den nya NN Bank kommer att kunna tillämpa en multidistributionsstrategi (med exempelvis anknutna ombud och direkt distribution).

(61) För det tredje ser styrelsen även ett mervärde i att Nationale Nederlanden har ett starkt namn och rykte på marknaden.

(62) Dessutom konstaterar styrelsen att Van Gogh-scenariot alltid kommer att göra det möjligt för NN Bank att fokusera sina resurser på en organisation och ett varumärke. På så sätt förbättras effektiviteten i organisationen och konkurrenskraften ökar.

(63) Avslutningsvis nämner styrelsen även att Van Gogh-scenariot för närvarande är det enda genomförbara avyttringsalternativet.

(64) I en separat skrivelse uttrycker WUB:s oberoende styrelseledamöter med tillsynsfunktion sitt stöd för styrelsens uppfattning genom att uttryckligen uppge att de ställer sig bakom styrelsens skrivelse.

Synpunkter från Vereniging Eigen Huis

(65) Vereniging Eigen Huis, en nederländsk förening för husägare som företräder 700 000 nederländska hypotekslåntagare, överlämnade en dokumentärfilm med titeln "*Uw hypotheek als melkkoe*" ["Ditt hypotekslån som mjölkko"]. I filmen diskuteras den nederländska marknaden för hypotekslån (frågor som ökade kostnader för hypotekslån i Nederländerna, förändrad konkurrens i Nederländerna och förbud mot prisledarskap). Föreningen anser att informationen är relevant för bedömningen av den tredje frågan (dvs. det prissättningsbeteende som tillämpas av ING Direct i Italien).

Nederländernas kommentarer till synpunkterna från tredje part

(66) Nederländerna har noterat att tredje parter har framfört synpunkter om lönsamhetsfrågor i samband med WUB och Van Gogh-scenariot. Alla som lämnat synpunkter stöder Van Gogh-scenariot och ser det som ett godtagbart alternativ till det ursprungliga WUB-åtagandet. Nederländerna noterar dessutom att DNB har konstaterat att Van Gogh-scenariot är en stabilitetsmässigt godtagbar lösning.

(67) Efter att ha läst alla synpunkter är Nederländerna fortsatt förvissat om att Van Gogh-scenariot kommer att leda till en lönsam och konkurrenskraftig aktör på den nederländska marknaden för banktjänster riktade till privatpersoner och mindre företag. Nederländerna noterar dessutom de reflektioner som tas upp om vilka negativa effekter den nuvarande perioden av osäkerhet medför för exempelvis anställda och andra intressenter. Nederländerna hoppas att ett beslut om ändringarna av ING:s omstruktureringsplan kommer att ge WUB och dess anställda den försäkran de behöver. När det gäller kommentarerna från Vereniging Eigen Huis påpekar Nederländerna slutligen att dokumentären avser den nederländska hypotekslånemarknaden och föreslår att föreningen kontaktar den nederländska konkurrensmyndigheten i denna fråga. Nederländerna noterar att den tredje fråga som kommissionen ska bedöma rör Mediobancas klagomål om huruvida ING Direct respekterar förbudet mot prisledarskap i Italien.

V. **NEDERLÄNDERNAS STÅNDPUNKT**

5.1 EKONOMISK UTVECKLING SOM PÅVERKAR ING:S GENOMFÖRANDE AV OMSTRUKTURERINGSPLANEN AV DEN 22 OKTOBER 2009

(68) Enligt Nederländerna var det ingen som förutsåg den nuvarande krisen när ING överlämnade sin omstruktureringsplan den 22 oktober 2009, och krisens effekter speglades verkligen inte i de finansiella prognoser som överlämnades vid denna tidpunkt.

(69) Trots det tuffa ekonomiska klimatet fortsatte ING att uppvisa ett gott finansiellt resultat. År 2011 deltog ING Bank i de EU-omfattande stresstest (i juli och oktober)

som genomfördes av Europeiska bankmyndigheten (nedan kallad *EBA*). ([1]) EBA föreslog ett nytt kärnkapitalmål på 9,0 % från och med juni 2012, och ING kunde uppfylla detta nya mål. På försäkringssidan har ING också vidtagit betydande åtgärder för att förbättra resultatet, öka risksäkringen och förbereda sina försäkringsbolag på en framtid på egna ben.

(70) Dessutom har ING behållit en stark ställning på finansierings- och likviditetsområdet. ING använde sig exempelvis inte av de långsiktiga refinansieringstransaktioner som ECB ställde till förfogande i december 2011 eller mars 2012.

(71) Till följd av statsskuldskrisen gjorde ING exempelvis stora förluster på sin portfölj av grekiska statsobligationer. Till följd av den grekiska privata sektorns deltagande var det nödvändigt att skriva ned dessa med nästan 80 %. Nedskrivningen resulterade i en ackumulerad förlust för ING på omkring 1 miljard euro.

5.2 NYTT FÖRSLAG FRÅN NEDERLÄNDERNA

(72) Den 31 oktober 2012 överlämnade Nederländerna ett nytt förslag till kommissionen bestående av en rad ändringar av omstruktureringsplanen av den 22 oktober 2009, för att åtgärda de problem som lyfts fram i beslutet att inleda förfarandet och med åtaganden om nya tidsfrister för avyttringen av ING:s försäkringsverksamhet tillsammans med en förlängning av omstruktureringsperioden.

NN Bank-åtagandet som ersättning för WUB-åtagandet

(73) Nederländernas nya förslag beträffande avyttringen av NN Bank bygger på det förslag som beskrivs i skälen 39–78 i beslutet att inleda förfarandet. Enligt det nya förslaget bör den nya NN Bank behålla omkring 3 miljarder euro i hypotekslån ([2]) och tillhörande finansiering, medan ING skulle behålla 34 miljarder euro av hypotekslåneportföljen som delvis skulle skötas av NN Bank.

Struktur och produktmix

(74) Nederländerna förnyar sitt åtagande att se till att ING bildar ett nytt bolag för avyttring i Nederländerna (nedan kallat *avyttringsverksamheten*), som kommer att knoppas av från ING:s nuvarande nederländska affärsverksamhet för banktjänster som vänder sig till privatpersoner och mindre företag. Det nya bolaget måste bli en lönsam och konkurrenskraftig verksamhet som står på egna ben och som är skild från den affärsverksamhet som ING behåller. Det nya bolaget kommer att innehålla delar av det redan avknoppade WUB och den nuvarande (begränsade) verksamhet som utförs av Nationale Nederlandens bankdivision (NN Bank).

(75) Avyttringsverksamheten kommer att placeras under ING:s försäkringsverksamhet/investeringsförvaltning i Europa som har ett långsiktigt strategiskt åtagande gentemot den nederländska privatmarknaden och som kommer att bedriva sin verksamhet under varumärket *Nationale Nederlanden* (som *NN Bank*), med sin egen finansieringskapacitet och ett stort distributionsnät. Till följd av detta kommer NN Bank att avyttras som en del av ING:s försäkringsverksamhet i Europa senast den 31 december 2015. Avyttringen kommer förmodligen att ske genom en börsintroduktion.

(76) NN Bank kommer att erbjuda ett brett och sammanhängande produktutbud med produkter som hypotekslån, sparkonton, banklivräntor, investeringar och konsumtionslån, kombinerat med de försäkringsprodukter till privatkunder som utgör Nationale Nederlandens kärnverksamhet (som innefattar livförsäkringsprodukter, fastighetsförsäkringsprodukter och skadeförsäkringsprodukter). NN Bank kommer att nå sina kunder via en integrerad flerkanalig distributionsmodell. Man kommer att använda sig av oberoende finansiella rådgivare och anknutna ombud för att erbjuda landsomfattande rådgivning om komplexa finansiella situationer och produkter, och i allt högre utsträckning internet och teletjänstcentraler för försäljning och service. Dessa distributionskanaler ger tillsammans tillgång till över 2,5 miljoner Nationale Nederlanden-kunder.

(77) Enligt NN Banks affärsplan, som lades fram den 11 juli 2012, ser NN Banks preliminära bokslut ut på följande sätt:

Figur 1

NN Banks affärsplan (i miljoner euro)

Tillgångar	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Hypotekslån	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Konsumtionslån	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Likvida medel och motsvarigheter till likvida medel	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Eget kapital	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**

([1]) I samarbete med DNB, Europeiska centralbanken (ECB), kommissionen och Europeiska systemrisknämnden.

([2]) Av den information som lämnades den 11 juli 2012 framgår att den överförda portföljen inledningsvis skulle ha ett värde på 2,6 miljarder euro.

Skulder	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Kundinlåning	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Sparkonton	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Företags sparprogram/levensloop	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Banklivräntor – Hypotekslån	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Banklivräntor – Lijfrente	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kapitalmarknadsfinansiering	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Finansiering från ING Bank	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kapitalmarknader	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Riskvägda tillgångar	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Primärkapitalkvot	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**

Avkastning på eget kapital

(78) De nya affärsmässiga förutsättningarna i Van Gogh-scenariot, inklusive de kompletterande åtagandena, förväntas leda till en avkastning på eget kapital (RoE) efter fem år på cirka [7–12] %, medan avkastningen på eget kapital på lång sikt kommer att öka till [9-15] %.

Produktionsmål för nyckelprodukter

— Hypotekslån

(79) På hypotekslåneområdet kommer NN Bank att ha en årlig nyproduktion (inklusive förnyande av lån från den portfölj som (i NN:s namn) ägs av ING Bank) på minst [1,5-6] miljarder euro om året och [2–9] % av den totala hypotekslåneproduktionen på den nederländska marknaden, dock högst [2–8] miljarder euro om året under åren 2013 ([1]) till 2015. Om dessa kriterier inte uppfylls åtar sig ING att

— överföra individuella kundrelationer genom att överföra hypotekslån till NN Bank (grundat på individuella erbjudanden till ING:s hypotekskunder ([2]), ([3])), och

— överföra ägandet till dessa hypotekslån utan några ytterligare avgifter för kunderna eller NN Bank, och

— för att nå målen, tillåta NN Bank att använda samma distributionskanaler som ING Bank så att man kan erbjuda NN Banks hypotekslån till ING Banks kunder.

— Konsumtionslån

(80) På konsumtionslåneområdet kommer NN Bank att ha en årlig nyproduktion på minst [10-100] miljoner euro och minst [0,5–4] % av den totala produktionen av konsumtionslån på den nederländska marknaden senast den 31 december 2013. ([4]) NN Bank kommer att ha en årlig nyproduktion på minst [40–140] miljoner euro om året och minst [0,5–6] % av den totala nederländska marknaden för konsumtionslån den 31 december 2015, dock högst [100–200] miljoner euro. Om dessa kriterier inte uppfylls åtar sig ING att

— överföra individuella kundrelationer genom att överföra en av ING Banks kundportföljer med konsumtionslån i Nederländerna ([5]) till NN Bank ([6]), och

— överföra ägandet till dessa konsumtionslån utan några ytterligare avgifter för kunderna eller NN Bank.

— Betalningsmöjlighet

(81) ING åtar sig att inkludera en betalningsmöjlighet till NN Bank i form av ett NN-profilerat kreditkort som inte ska kosta kunden mer än ett vanligt bankkort. ING kommer

([1]) Räknat från dagen för inledandet av NN Banks verksamhet, dvs. från det ögonblick NN Bank blir operativ.
([2]) Inklusive ING Banks dotterbolag.
([3]) Storleken kommer att vara beroende av behovet att nå de marknadsandelar som anges i skäl 79, valet av ING:s portfölj med sannolikhet för fallissemang och förlust vid fallissemang, vilket skulle ligga i linje med NN Banks affärsplan.

([4]) Under övergångsperioden fram till lanseringen av Van Gogh-scenariot (fram till dess att NN Bank blir operativ) kommer WUB och NN Bank att så snart som möjligt börja bygga upp produktionskapaciteten på konsumtionslåneområdet. I ljuset av denna övergångsperiod åtar sig ING att ha en proportionell marknadsproduktion mellan lanseringen av Van Gogh-scenariot och den 31 december 2013. Eventuellt produktionsunderskott det relevanta året kommer att kompenseras de kommande åren för att nå målen i affärsplanen.
([5]) ING Banks konsumtionslåneportfölj i Nederländerna ägs av ING Bank.
([6]) Storleken kommer att vara beroende av behovet att nå de marknadsandelar som anges i skäl 79, valet av ING:s portfölj med sannolikhet för fallissemang och förlust vid fallissemang, vilket skulle ligga i linje med NN Banks affärsplan.

att ge innehavarna av de NN-profilerade kreditkorten kostnadsfri tillgång till ING:s uttagsautomater under de tre år som följer på lanseringen av kreditkortet, dock som längst fram till den 31 december 2015.

(82) ING kommer att göra ett reklamutskick om NN Bank till 350 000 av sina kunder i överensstämmelse med den nederländska lagstiftningen om uppgiftsskydd. ING kommer att ges möjlighet att förklara för sina kunder att utskicket görs för att ING ska kunna uppfylla EU:s regler för statligt stöd.

Kopplat förbud

(83) ING åtar sig att se till att ING Banks årliga produktion av hypotekslån (med undantag av förnyande av lån) inte kommer att vara högre än [2–4] gånger NN Banks nyproduktion. På kvartalsbasis får ING:s nyproduktion inte vara mer än [2,5–5] gånger så hög som NN Banks nyproduktion samma kvartal och [2,25–4,5] gånger så hög som NN Banks nyproduktion på ett halvår. Om NN Banks nyproduktion på årsbasis överstiger [2-8] miljarder euro, finns det inga begränsningar för ING Banks nyproduktion (vilket betyder att om NN Banks nyproduktion under en termin (ett halvår) överstiger [1-4] miljarder euro kommer ING inte att omfattas av några begränsningar i fråga om nyproduktionsvolym under den påföljande terminen).

(84) Den kvot på [2–4] gånger som tillämpas mellan ING:s nyproduktion exklusive förnyade lån och NN Banks nyproduktion grundas på sifferuppgifterna i figur 2 från Nederländerna. Från januari 2011 till juni 2012, den period för vilken Nederländerna har tillhandahållit uppgifter, var den genomsnittliga årliga produktionen [5–15] miljarder euro, vilket när det delas med [1,5–6] miljarder per år (dvs. den minimiproduktion i NN Bank som ING har åtagit sig att garantera), motsvarar den fastställda kvoten.

Figur 2

ING:s produktion av nya hypotekslån under 2011 och första halvåret 2012

Mortgages Netherlands: new production and renewals (excluding WUB mortgages)

Belopp i miljoner euro	Jan-11	Feb-11	Mar-11	Apr-11	May-11	Jun-11	Jul-11	Aug-11	Sep-11
nyproduktion	878	835	1 020	856	921	888	762	679	549
förnyanden	[500-1 000]	[300-800]	[300-800]	[500-1 000]	[500-1 000]	[500-1 000]	[600-1 100]	[600-1 200]	[600-1 200]
	Oct-11	Nov-11	Dec-11	Jan-11	Feb-12	Mar-12	Apr-12	May-12	Jun-12
nyproduktion	485	369	466	403	421	624	627	571	547
förnyanden	[600-1 200]	[500-1 000]	[600-1 200]	[600-1 200]	[500-1 000]	[400-900]	[600-1 200]	[600-1 200]	[600-1 200]

(85) NN Bank måste utan onödigt dröjsmål tillhandahålla ING nya produktionsuppgifter (nya förslag, godtagna förslag) och prognoser på månadsbasis. Huruvida taket respekteras kommer att beräknas utifrån de produktionssiffror som offentliggörs i Kadaster. ([1])

(86) Den begränsning som beskrivs i skäl 85 gäller under perioden 1 januari 2013–31 december 2015. Under övergångsperioden fram till lanseringen av NN Bank åtar sig ING att ha en nyproduktion (exklusive förnyanden) på högst [2–4] gånger [1,5-6] miljarder euro ([3–24] miljarder euro) om året. ING ska kvartalsvis rapportera om framstegen med att nå detta mål.

Åtagande om egenfinansiering

(87) NN Bank kommer till största delen att vara egenfinansierad genom privatkunders sparande och överskjutande finansiering från försäkringsverksamheten, kompletterat med extern finansiering när så behövs. Nationale Nederlanden har tillgång till finansiering och kapital för att kunna växa och producera hypotekslån, vilket är en konkurrensfördel under de rådande marknadsförhållandena.

(88) NN Bank måste själv finansiera sin balansräkning. NN Banks finansieringsprofil kommer att överensstämma med den balansräkningsprognos som föreslogs i affärsplanen. ING kommer inte att öka sin finansiering av NN Bank i absoluta belopp utöver beloppen i NN Banks affärsplan för varje år, och ING:s finansiering 2015 kommer att uppgå till högst 2,7 miljarder euro.

(89) Den finansiering som ING ska stå för i slutet av 2015 (på högst 2,7 miljarder euro) måste ske i form av omsättningsbara värdepapper, där ING till marknadspris kan köpa instrument med eller utan säkerhet, såsom säkerställda obligationer eller värdepapper med privata hypotekslån som säkerhet (så kallade *RMBS-värdepapper*). Dessa instrument kan även köpas av andra investerare

([1]) Med *Kadaster* avses här det nederländska fastighetsregistret.

än ING. Av instrumenten bör 100 % ha en löptid vid emitteringen på fem år eller mer, 66 % en löptid på eller längre än sju år och 33 % en löptid på eller längre än 10 år. Fastställandet av huruvida prissättningen har skett i enlighet med principen om armslängds avstånd ska fastställas antingen utifrån prissättningen av själva säkerheten eller, om ING är enda köpare av säkerheten, av jämförbara aktörers pris på sekundära marknader som föreslås av övervakningsförvaltaren.

(90) NN Banks finansieringsbelopp (total inlåning och kreditmarknadsfinansiering) [1] kommer att uppgå till minst 75 % första året, 80 % andra året och 85 % tredje året (med en maximal kreditmarknadsfinansiering på [1–4] miljarder euro) i förhållande till prognoserna i grundscenariot.

(91) Om den faktiska investeringen på grund av lagstiftningen och/eller marknadsomständigheterna ligger under dessa gränsvärden, vilket gör att balansräkningsprognoserna måste uppdateras, ska ING rapportera detta till övervakningsförvaltaren och kommissionen. Övervakningsförvaltaren ska i samråd med kommissionen föreslå vilka åtgärder som bör vidtas för att skydda NN Banks lönsamhet, och dessa ska godkännas av kommissionen.

(92) ING:s finansieringsnivå ska ses över varje år från och med lanseringen av NN Bank, dvs. från och med det ögonblick då NN Bank blir operativ, och fram till den 31 december 2015.

(93) Om finansieringsprognoserna i NN Banks affärsplan inte har uppnåtts vid utgången av respektive år ska NN Bank vidta följande korrigerande åtgärder som beskrivs i skälen 94-96.

(94) Efter det första året ska ING göra ett reklamutskick om NN Bank till ytterligare 50 000 ING-kunder om den faktiska finansieringen är lägre än 80 % (och till ytterligare 100 000 ING-kunder om den faktiska investeringen är lägre än 75 %) av prognosen för det första årets grundscenario. Efter det andra året ska ING göra ett reklamutskick om NN Bank till ytterligare 100 000 ING-kunder om den faktiska finansieringen är lägre än 85 % (och till ytterligare 150 000 ING-kunder om den faktiska finansieringen är lägre än 80 %) av prognosen för det andra årets grundscenario. Utskicken kommer att göras i överensstämmelse med den nederländska lagstiftningen om uppgiftsskydd. ING kommer att ges möjlighet att förklara för sina kunder att utskicket görs för att ING ska kunna uppfylla EU:s regler om statligt stöd.

(95) Efter det första året kommer ING att tillhandahålla NN Bank en marknadsföringsbudget på ytterligare 1 miljon euro om den faktiska finansieringen är lägre än 80 % (och 2 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 75 %) av prognosen för det första årets grundscenario. Efter det andra året kommer ING att tillhandahålla NN Bank en marknadsföringsbudget på ytterligare 2 miljoner euro om den faktiska finansieringen ligger under 85 % (och 4 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 80 %) av prognosen för det andra årets grundscenario. Efter det tredje året kommer ING att tillhandahålla NN Bank en marknadsföringsbudget på ytterligare 5 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 85 % (och 6 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 80 %) av prognosen för det tredje årets grundscenario. NN Bank ska använda marknadsföringsbudgetarna för att göra reklam för direktförsäljning. [2]

(96) Om den faktiska finansieringen 2015 är lägre än 85 % av prognosen i grundscenariot för 2015, kommer ING utöver de korrigerande åtgärder som beskrivs i skälen 94–95 att förlänga perioden med gratis tillgång till ING:s uttagsautomater med två år för innehavare av NN-profilerade kreditkort (fram till den 31 december 2017).

(97) Kommissionen kommer att bedöma åtagandena i skälen 73–96 vid en avyttring på mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa, eller i förekommande fall av NN Bank, respektive senast den 31 december 2015, beroende på vad som inträffar först. Om inget annat anges upphör åtagandena det datum mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa eller, i förekommande fall, NN Bank har avyttrats.

(98) Bildandet av NN Bank kommer att ske under överinseende av den befintliga övervakningsförvaltaren. Under överinseende av övervakningsförvaltaren ska ING avgränsa NN Bank fram till avyttringen på mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa. Vid genomförandet av de avgränsade åtgärderna ska en vägledande princip vara att åtgärderna ska göra det möjligt för NN Bank och NN:s försäkringsverksamhet att ha en integrerad kommersiell strategi för både försäkringar som vänder sig till privatpersoner och mindre företag och bankprodukter och banktjänster som vänder sig till privatpersoner och mindre företag.

(99) ING kommer under en övergångsperiod på upp till 12 månader efter avyttringen av NN Bank (avyttring av mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa och NN Bank) att avstå från att aktivt söka upp kunder hos NN Bank för produkter som NN Bank tillhandahåller dessa kunder på dagen för antagandet av detta beslut.

[1] Exklusive finansiering från ING (eller något av dess direkta eller indirekta dotterbolag).

[2] Främst reklam […] och […] incitament, och i mindre utsträckning andra marknadsföringsmetoder. Om åtgärderna inte främst består av reklam […] eller […] incitament måste de godkännas av övervakningsförvaltaren och kan avvisas av kommissionen.

Kapitalisering

(100) Genom att genomföra NN Banks affärsplan kommer ING att behålla en del av WUB:s befintliga portfölj med hypotekslån. NN Banks balansräkning kommer inledningsvis att vara blygsam för att göra det möjligt för banken att matcha tillgångar och skulder och snabbt växa ut till en medelstor aktör. Kapitaliseringen av NN Bank kommer att vara tillräcklig för att genomföra bankens långsiktiga tillväxtplan: ING kommer att överföra ekonomiska vinster i den portfölj som ING behåller (350 miljoner euro grundat på nettonuvärdet av de (ekonomiska) vinsterna från den portföljen) som ett förhandskapitaltillskott, och kommer att tillhandahålla ytterligare kapital (upp till 120 miljoner euro) om och när så behövs men senast precis före avyttringen (om den skuldsättningsgrad som införs i Basel III blir obligatorisk, och när NN Bank behöver kapital för att genomföra sin affärsplan). Den planerade utvecklingen av kapitaliseringen av NN Bank kommer att garantera tillväxt fram till omkring 2016. Därefter kommer NN Bank själv att kunna finansiera sin tillväxt. Med andra ord kommer ING att bära alla kostnader och risker för den portfölj med hypotekslån som bibehålls (till dess att lånen löper ut) och kommer att överföra vinsterna till NN Bank.

(101) ING åtar sig att se till att NN Bank kommer att ha som mål att ha en primärkapitalkvot på minst 12 % (vilket klart överstiger det lagstadgade minimikravet) tidigast den 31 december 2015 eller när mer än 50 % av ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Europa, eller i förekommande fall NN Bank, har avyttrats.

Åtagande om avyttring

(102) ING fortsätter att minska sin balansräkning med omkring 45 % jämfört med siffrorna för tredje kvartalet 2008 genom avyttringar ([1]) eller andra åtgärder i syfte att minska storleken på balansräkningen (såsom avveckling av portföljer) ([2]) fram till den 31 december 2015. Åtagandet om att minska balansräkningen baseras på uppgifter för tredje kvartalet 2008 och tar inte hänsyn till eventuella effekter av organisk tillväxt, förändrade utländska växelkurser, förändrade räntesatser eller ytterligare ökningar på grund av nya lagstadgade krav, exempelvis att banker till följd av nya EU-bestämmelser blir skyldiga att ha en betydligt större kapitalbuffert.

(103) ING kommer inte att vara tvunget att begränsa den organiska tillväxten (dvs. tillväxt som inte är kopplad till förvärv) av balansräkningen för sina affärsverksamheter. Även i fortsättningen kommer ING:s allmänna princip att vara att tillväxt i fråga om de medel som kunderna har anförtrott bolaget i första hand ska användas för att låna ut pengar till den reella ekonomin (företag och konsumenter), och ING fortsätter att minska sin exponering för högrisktillgångsklasser inom värdepapper med lån på kommersiella fastigheter som säkerhet och RMBS-värdepapper. ING kommer inte att inleda några nya initiativ som ökar dess direkta exponering på fastighetsmarknaden ([3]), i linje med ING:s allmänna policy om att minska sina risker.

(104) ING åtar sig att avyttra mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Asien före den 31 december 2013, mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna före den 31 december 2014 och mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa före den 31 december 2015, ([4]) utöver de enheter/affärsverksamheter som ING redan har avyttrat, håller på att avveckla eller slutfört avvecklingen av, och som förtecknas i skäl 77 i 2012 års omstruktureringsbeslut och den senaste halvårsrapporten ([5]). När det gäller den amerikanska försäkringsverksamheten åtar sig ING dessutom att avyttra minst 25 % av verksamheten före den 31 december 2013. ([6])

(105) Avyttringsmålet har nåtts när kontrollen över mer än 50 % av ING:s ägarintresse (mätt i aktier) i en affärsverksamhet har avyttrats. I så fall förlorar ING majoriteten i styrelsen och kommer att dekonsolidera verksamheten (i linje med bokföringsbestämmelserna i de internationella redovisningsstandarderna). ING ska avyttra sitt återstående ägarintresse i i) ING:s försäkringsverksamhet i Europa före den 31 december 2018, ii) ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna före den 31 december 2016 och iii) ING:s försäkringsverksamhet i Asien före den 31 december 2016.

(106) ING åtar sig att eliminera den dubbla hävstången. I samband med avyttring av försäkringsverksamheten kommer intäkterna från avyttringen därför att gå till att minska den dubbla hävstången – i den mån intäkterna inte behövs för att hålla skuldsättningen i den kvarvarande försäkringsverksamheten på en godtagbar nivå – vilket så småningom kommer att leda till att den dubbla hävstången helt försvinner. I den mån mer överskjutande kapital genereras än vad som behövs för att uppfylla

([1]) ING kommer att realisera minst […] miljarder euro av den totala balansräkningsminskningen (på 45 %) i form av avyttringar (i linje med ING:s omstruktureringsplan av den 22 oktober 2009).

([2]) Avvecklingen av de amerikanska variabla livräntorna och finansiella produkterna kan betraktas som en avyttring, förutsatt att avvecklingen sker i enlighet med de villkor som anges i bilaga II.

([3]) Dvs. exklusive hypotekslån, eftersom dessa inte betraktas som direkt fastighetsexponering.

([4]) 50 % räknat i termer av 50 % av aktierna plus 1 och en förlust av majoriteten i styrelsen och en räkenskapsmässig dekonsolidering av enheten.

([5]) Slutversionen av framstegsrapporten om ING:s omstruktureringsplan av den 19 juni 2012.

([6]) Amerikanska verksamheter under avveckling (dvs. variabla livräntor och finansiella produkter) klassificeras som pro forma-avyttringar. Verksamheterna under avveckling beräknade utifrån tilldelat eget kapital (baserat på uppgifter för räkenskapsåret 2011) tillsammans med en avyttring på minst 25 % av ägarintresset i ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna resulterar i en avyttring på mer än 50 % (pro forma) före den 31 december 2014.

kraven i Basel III eller Solvens II kan utdelning till ING-gruppen bidra till att påskynda elimineringen av den dubbla hävstången.

Ändrade beteendeinriktade åtgärder

Förbud mot förvärv

(107) Nederländerna åtar sig dessutom att se till att ING respekterar ett förbud mot förvärv.

(108) ING kommer att avstå från förvärv av finansiella institutioner under ytterligare en period, fram till den 18 november 2015 eller fram till och med det datum 50 % av försäkringsverksamheten i Asien, 50 % försäkringsverksamheten i Förenta staterna och 50 % av försäkringsverksamheten i Europa har avyttrats, beroende på vad som inträffar först. ([1]) ING kommer dessutom, under samma period, att avstå från att förvärva någon annan affärsverksamhet som skulle bromsa återbetalningen av kärnkapitalvärdepapperen till Nederländerna.

(109) Trots detta förbud får ING, efter kommissionens godkännande, förvärva affärsverksamheter, framför allt om ett sådant förvärv är viktigt för att skydda den finansiella stabiliteten eller konkurrensen på de relevanta marknaderna.

Förbud mot prisledarskap

(110) Nederländerna åtar sig dessutom att se till att ING respekterar ett förbud mot prisledarskap.

(111) En övervakningsförvaltare som har valts ut på förhand och föreslagits av ING kommer att utses av Nederländerna för att övervaka detta villkor (nedan kallad *förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap*). Förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap måste godkännas av kommissionen.

ING:s verksamhet i EU (ej ING Direct) > 5 % av marknaden

(112) Nederländerna omfattas inte av något förbud mot prisledarskap (hypotekslån, sparande, små och medelstora företags inlåning, banktjänster som vänder sig till privatpersoner etc.). För de andra verksamheter i EU som inte är ING Direct-verksamheter, och som har en marknadsandel på mer än 5 %, ska begränsningarna i skälen 113–114 tillämpas.

(113) Utan förhandsgodkännande från kommissionen kommer ING inte att erbjuda mer fördelaktiga priser på standardiserade ING-produkter (på de marknader som definieras i skäl 114) än de tre direkta konkurrenter som har de bästa priserna på de EU-marknader där ING har en marknadsandel på mer än 5 %. Som bäst kan ING därför erbjuda ett pris när det samtidigt finns minst tre produkter på marknaden till ett bättre pris.

(114) Detta åtagande begränsas till ING:s standardprodukter på följande produktmarknader: i) sparandemarknaden för privatpersoner och mindre företag, ii) hypotekslånemarknaden för privatpersoner och mindre företag, iii) förmögenhetsförvaltning i den mån den inbegriper produkter för hypotekslån och sparande eller iv) inlåning för små eller medelstora företag (små eller medelstora företag definieras enligt definitionen för små och medelstora företag som på sedvanligt sätt eller för närvarande betjänas av ING i sin verksamhet i det relevanta landet). Så fort ING upptäcker att man erbjuder förmånligare priser för sina produkter jämfört med sina tre konkurrenter med bäst priser, måste ING så snart som möjligt justera, utan onödigt dröjsmål ([2]), sitt pris till en nivå som överensstämmer med detta åtagande. I samma ögonblick som ING fastställer sina priser ska bolaget bedöma huruvida det respekterar förbudet mot prisledarskap. För att minimera konflikter mellan förbudet mot prisledarskap och lagstadgade prisjusteringsrestriktioner ska ING begränsa giltigheten för sina erbjudanden till högst tre månader.

ING Direct i EU

(115) För att stödja ING:s långsiktiga lönsamhet kommer ING Direct att, om inte ett förhandsgodkännande från kommissionen har inhämtats, avstå från att erbjuda mer fördelaktiga priser än de priser som erbjuds av de av ING:s konkurrenter som har bäst priser (bland de tio finansiella institutioner ([3]) som har den största marknadsandelen på den relevanta marknaden) ([4]) när det gäller standardiserade ING-produkter på marknaderna för hypotekslån och sparande som vänder sig till privatpersoner och mindre företag inom EU. Till följd av detta kan ING i bästa fall erbjuda ett pris när det samtidigt finns minst en produkt på marknaden till ett bättre pris. Alla priser som sådana finansiella institutioner erbjuder (inklusive sekundära varumärkens och dotterbolags priser) kan användas för jämförelsepriser.

(116) Så fort ING Direct upptäcker att man har blivit prisledande på en marknad för hypotekslån eller sparande som vänder sig till privatpersoner eller mindre företag inom EU måste ING justera sitt pris, så snart som möjligt

([1]) För den amerikanska försäkringsverksamheten kommer avyttringskriteriet på 50 %+ nås så snart som ING har avyttrat minst 25 % av den verksamheten och med beaktande av en pro forma-avyttring av de amerikanska verksamheter som är under avveckling (med hjälp av uppgifter om tilldelat eget kapital för räkenskapsåret 2011).

([2]) Med ”utan onödigt dröjsmål” avses att ING ska anpassa sitt pris inom [0–20] arbetsdagar om detta är tillåtet enligt (lokala) lagar och andra författningar.

([3]) En ”finansiell institution” definieras som samtliga bolag i en koncern. Sekundära varumärken och dotterbolag ingår följaktligen.

([4]) Om ING Direct inte själv tillhör de tio största institutionerna kan det jämföras med tio (största) aktörer. Om ING Direct tillhör de tio största aktörerna bör jämförelsen göras med de andra nio största aktörerna på marknaden. Sistnämnda gäller inte ING Direct i Österrike som alltid kan jämföra sig själv med tio andra (största) aktörer.

och utan onödigt dröjsmål ([1]), till en nivå som överensstämmer med detta åtagande. I samma ögonblick som ING fastställer sina priser ska bolaget bedöma huruvida det respekterar förbudet mot prisledarskap. För att minimera konflikter mellan förbudet mot prisledarskap och lagstadgade prisjusteringsrestriktioner ska ING begränsa giltigheten för sina erbjudanden till högst tre månader.

(117) Om antalet priser i jämförelsen av de bästa priserna från var och en av de tio största finansiella institutionerna är mindre än tio ska den elfte, tolfte, trettonde etc. största finansiella institutionen användas, ända till dess att man har hittat tio priser från olika finansiella institutioner.

(118) För varje land och produktgrupp har man på förhand kommit överens om en lista med tio finansiella institutioner (som ingår i ett kompletterande tekniskt tillägg som kommer att ligga till grund för övervakningen) som kommer att användas fram till den 30 juni 2013 och regelbundet uppdateras. Under andra kvartalet 2013 kommer förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap ([2]) att se över denna lista och vid behov föreslå förändringar.

(119) För Spanien, Frankrike och Italien har man gjort särskilda överenskommelser. I just Italiens fall (grundräntesats) åtar sig ING att hålla ett lägre pris än den bästa grundräntesatsen i Italien jämfört med hela marknaden för sparkonton (med undantag av tre nischbanker: […]). Nya aktörer som vill ta sig in på marknaden kommer att bedömas av förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap. Referensvärdet för italienska variabla rabatterade sparräntesatser grundas på de tio största finansiella institutionerna. För varje finansiell institution kommer den högsta variabla rabatterade sparräntesatsen att beaktas. Om den finansiella institutionen inte erbjuder en variabel rabatterad sparräntesats utgår man i stället från den högsta [1–12]-månaders fasta inlåningsräntan. Om fler än [2-6] av de tio största finansiella institutionerna erbjuder en variabel rabatterad sparräntesats är det inte länge möjligt att inkludera den [1–12]-månaders fasta inlåningsräntan. ING åtar sig att hålla lägre priser än det bästa erbjudandet i listan över referensvärden. Närmare detaljer om undantag och andra förtydliganden återges i det tillägg som det hänvisas till i skäl 118.

(120) Dessutom kommer ING inte att erbjuda utbetalningar av förvärvsincitament (t.ex. kontantbonusar) för att öppna ett sparkonto som, i kombination med den ränta som erbjuds, är förmånligare än den högsta kombinationen av räntor och förvärvsincitament på sparandemarknaden. När ett helt paket med produkter erbjuds (inklusive ett sparkonto) får ingen kombination av räntor och förvärvsincitament för ett sådant paket vara högre än den högsta kombinationen av räntor och förvärvsincitament på sparandemarknaden för ett liknande paket. I ett paket ingår prissättningen av själva produkten. För att beräkna det kombinerade värdet på erbjudandet är förvärvsincitamentet rabatterat med ING:s genomsnittliga förstainlåning för kampanjen under en tolvmånadersperiod, vilket ger en effektiv kombinerad ränta. För den del av ING Bank som vänder sig till privatpersoner och mindre företag ([3]) kommer paketen att jämföras med de tre konkurrenter som har bäst pris. För ING Direct kommer paketen att jämföras med de tio största finansiella institutioner som har den största marknadsandelen på den relevanta produktmarknaden.

(121) Vid förändringar på marknaden som leder till att det saknas ordentlig konkurrens inom någon kategori som jämförs, även efter att samtliga finansiella institutioner har inkluderats, eller om konkurrenter i) tillhandahåller felaktig eller ofullständig information till kunder om ING:s förbud mot prisledarskap eller ii) försöker att exponera ING för risken att bryta mot förbudet mot prisledarskap, kommer förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap, efter att ha hört kommissionen, lägga fram förslag och försöka nå en överenskommelse med kommissionen och ING för att hitta en lösning i samma anda som de lösningar som anges i tillägget.

(122) De åtaganden om att respektera förbudet mot prisledarskap som ING gjorde 2009, vilka ingår i bilagan till 2012 års omstruktureringsbeslut, kommer att fortsätta att gälla under en övergångsperiod på tre månader räknat från och med antagandet av detta beslut. De ändrade restriktionerna i bilaga I kommer att träda i kraft tre månader efter det att detta beslut har antagits. Förbudet mot prisledarskap kommer att gälla fram till den 18 november 2015 eller fram till det datum då mer än 50 % av försäkringsverksamheten i Asien, 50 % av försäkringsverksamheten i Förenta staterna ([4]) och 50 % av försäkringsverksamheten i Europa har avyttrats, beroende på vad som inträffar först.

Förlängning av omstruktureringsperioden och förlängning av andra åtaganden i omstruktureringsplanen

(123) ING kommer att fortsätta att inrikta sin finansiering från andra källor än inlåning mot mer långsiktig finansiering genom att emittera fler skuldinstrument med en löptid på mer än ett år. Denna strategi kommer att innebära att den relativa andelen utestående långsiktig finansiering (med en löptid på mer än ett år) i den del av ING:s balansräkning som inte avser inlåning kommer att fortsätta att öka. För att denna strategi ska lyckas måste situationen på marknaden lugna ned sig igen.

([1]) Med ”utan onödigt dröjsmål” avses att ING ska anpassa sitt pris inom [0–20] arbetsdagar om detta är tillåtet enligt (lokala) lagar och andra författningar.

([2]) Se skäl 124.

([3]) Det vill säga alla ING:s filialer eller dotterbolag som inte ingår i ING Direct och som har en marknadsandel på mer än 5 %.

([4]) För försäkringsverksamheten i Förenta staterna kommer kriteriet på avyttring av 50 %+ av verksamheten att nås så snart som ING har avyttrat 25 % av den verksamheten och med beaktande av en pro forma-avyttring av de verksamheter som är under avveckling (genom tilldelat eget kapital (uppgifter för räkenskapsåret 2011)).

(124) När det gäller inlösen av primärkapitalvärdepapper och sekundärkapitalvärdepapper åtar sig Nederländerna att se till att ING begär kommissionens godkännande varje gång ING vill lösa in eller köpa tillbaka sekundärkapital eller primärkapitalhybrider fram den 18 november 2014 eller till det datum då ING har återbetalat alla kärnkapitalvärdepapperen till Nederländerna (inklusive relevant upplupen ränta för kärnkapitalkuponger och utträdespremieavgifter), beroende på vilket datum som är det tidigaste.

(125) ING kommer inte att vara tvunget att skjuta upp kupongbetalningar för hybrider.

(126) De nederländska myndigheterna förstår att kommissionen är emot att mottagare av statligt stöd ersätter sina egna medel (eget kapital och efterställda skulder) när deras verksamhet inte genererar tillräckliga vinster och att kommissionen i detta sammanhang i princip motsätter sig inlösen av sekundärkapital och primärkapitalhybrider.

(127) Trots restriktionerna i skäl 126 kommer ING att tillåtas att lösa in ING Verzekeringen NV-hybriden (ISIN XS0130855108) på 1,25 miljoner euro, som medför en ändring av kontrollen över bolaget och skulle leda till fallissemang för ING Verzekeringen NV. Inlösen av detta instrument är en förutsättning för att den nödvändiga omstruktureringen ska leda till en separat försäkringsverksamhet. Klausulen om ändrad kontroll av bolaget kommer att lösas ut genom avyttringen av försäkringsverksamheten i Asien.

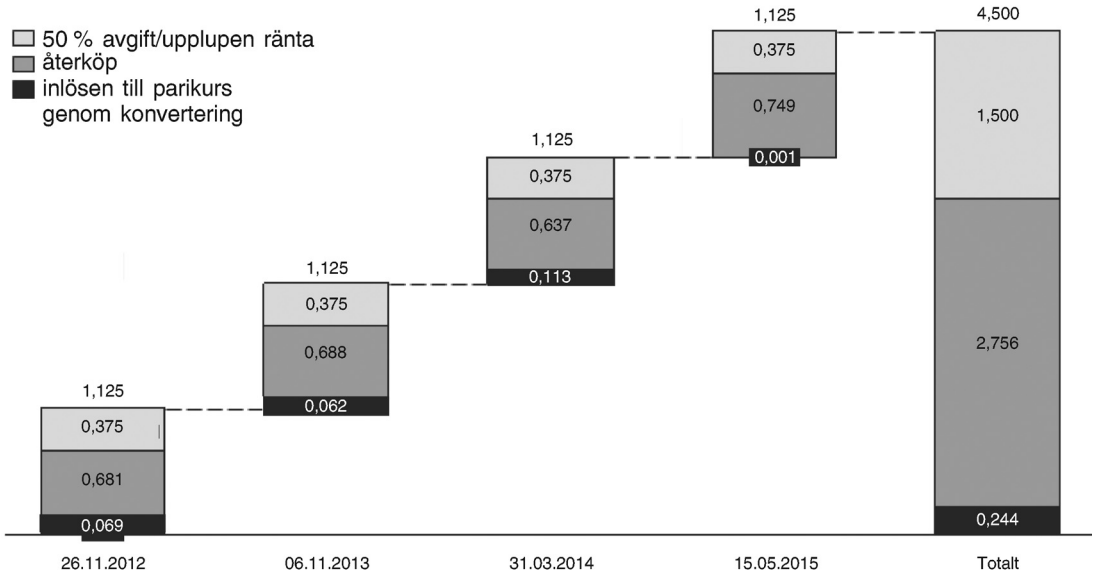
(128) Nederländerna åtar sig att se till att ING avstår från marknadsföring i stor skala med åberopande av rekapitaliseringsåtgärden som en fördel i konkurrenssammanhang.

(129) Om inget annat anges åtar sig de nederländska myndigheterna att se till att hela ING:s omstrukturering har slutförts senast den 31 december 2015, t.ex. avyttringen av det återstående ägarintresset (dvs. ägarintresse under 50 %) i ING:s försäkringsverksamhet.

Återbetalningsplan

(130) ING kommer att betala tillbaka de återstående 300 000 000 kärnkapitalvärdepapperen till Nederländerna i enlighet med följande tidtabell: i) 1 125 miljoner euro senast den 26 november 2012, ii) 1 125 miljoner euro senast den 6 november 2013, iii) 1 125 miljoner euro senast den 31 mars 2014 och iv) 1 125 miljoner euro senast den 15 maj 2015, i enlighet med nedanstående återbetalningsplan.

Återbetalningsplan
(miljarder euro)

För att få de totala betalningarna att uppgå till exakt 4,5 miljarder euro kommer ING att vara tvunget att tillämpa konverteringsalternativet på en mycket liten del av återbetalningen av kärnkapitalvärdepapperen, eftersom återköp till 150 % kommer att ge upphov till upplupen ränta om återköp inte görs den 13 maj varje år. Vid (en sådan) konvertering (som närmare beskrivs i redogörelsen för detta åtagande nedan) kommer den nederländska staten att välja inlösen till parikurs i kontanter.

(131) Återbetalningarna kommer i de flesta fall att ske genom återköp av kärnkapitalvärdepapperen från Nederländerna och genom att betala tillhörande avgift på 50 %. Återbetalningsplanen resulterar i en total återbetalning av 4,5 miljarder euro och motsvarar en total internränta på exakt 12,5 %, vilket ligger över den totala avkastning på minst 10 % som angavs i undsättningsbeslutet. ING kommer bara att använda sig av konverteringsalternativet om kupongbetalningar utlöses och/eller upplupen ränta ska betalas, så att intäkterna motsvarar ett totalt belopp på 4,5 miljarder euro. I så fall kommer kupongbetalningen och/eller betalningen av upplupen ränta att dras av från, eller i förekommande fall krediteras mot, betalningen av avgiften på 50 %. En total återbetalning på 4,5

miljarder euro kan uppnås genom en proportionell konvertering av en del av de återstående värdepapperen i stället för återköp. Resultatet av alla utestående betalningar (nominell avgift, kuponger och/eller upplupen ränta) blir totalt 4,5 miljarder euro.

(132) De faktiska delbetalningarna i ovannämnda återbetalningsplan måste godkännas av DNB.

(133) ING har för avsikt att betala tillbaka beloppen till Nederländerna så snabbt som möjligt, och om det under rådande finansiella förhållanden kan anses förnuftigt kommer ING att skynda på betalningarna. Om ING skulle skynda på betalningarna skulle detta resultera i en internränta på 12,5 % ([1]).

(134) Om en hel, eller delar av en, delbetalning inte kan effektueras ska ING kompensera detta genom att öka nästa delbetalning i motsvarande grad. Nederländerna åtar sig att göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden om ING vid två delbetalningar i rad underlåter att betala hela delbetalningsbeloppet.

(135) Om ING inte har betalat tillbaka totalt 4,5 miljarder euro senast den 15 maj 2015, i enlighet med ovanstående återbetalningsplan, åtar sig den nederländska staten att göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden.

Kompletterande kommentarer från Nederländerna beträffande återbetalningen av kärnkapitalvärdepapperen

(136) Beträffande återbetalningsplanen bör det erinras om att ING enligt villkoren för kärnkapitalvärdepapperen – tre år efter beviljandet av rekapitaliseringsåtgärden – hade rätt att välja mellan att återbetala kärnkapitalvärdepapperen till 150 % eller konvertera dem till aktier till förhållandet 1:1 (med resultatet att Nederländerna kunde begära en kontantåterbetalning på 100 %). Nederländerna påminde om att ING:s rätt att konvertera kärnkapitalvärdepapperen utnyttjades den 12 november 2011.

(137) Nederländerna framhåller ING:s återbetalningsplan med en total betalning på 4,5 miljarder euro, där konverteringsrätten utnyttjas i mycket begränsad omfattning. Återbetalningsplanen i detta beslut resulterar i en internränta på 12,5 %. […]

(138) Nederländerna informerade dessutom kommissionen om att DNB har fattat ett rambeslut den 22 oktober 2012 baserat på de avyttringsåtgärder som undersöks i föreliggande beslut. Utöver ramgodkännandet av avyttringsåtgärderna måste DNB också godkänna varje enskild delbetalning av kärnkapitalvärdepapperen vid tidpunkten för återbetalningen för att se till att en återbetalning omfattas av en godtagbar tillsyn. Återbetalningen på 750 miljoner euro i nominellt värde och 1,125 miljarder euro inklusive avgiften för 2012 har redan godkänts av DNB. Nederländerna har meddelat att man är övertygade om att DNB, om marknadsomständigheterna inte drastiskt förändras och ING genomför sin kapitalplan, kommer att godkänna de delbetalningar som anges i bilaga I.

Övervakning och åtagande om förnyad anmälan

(139) Att samtliga åtaganden och skyldigheter i bilaga I genomförs på ett fullständigt och korrekt sätt kommer att övervakas kontinuerligt och noga fram till den 31 december 2015 av en övervakningsförvaltare med lämpliga kvalifikationer och som är oberoende i förhållande till ING. Det bolag som för närvarande har anförtrotts denna uppgift kommer att fortsätta att övervaka åtagandet beträffande Van Gogh-scenariot och alla övriga åtaganden i bilaga I, med undantag av övervakningen av förbudet mot prisledarskap. Förbudet mot prisledarskap kommer att övervakas av en ny förvaltare, förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap. Såväl utnämningen av dessa båda förvaltare som hur de genomför sitt arbete kommer att granskas av kommissionen, första gången efter sex månader och därefter med regelbundna intervaller. Kostnaderna för samtliga förvaltare som utses under omstruktureringsperioden ska bäras av ING.

(140) ING och Nederländerna åtar sig att förse kommissionen med en lägesrapport om genomförandet av omstruktureringsplanen var sjätte månad fram till den 31 december 2013 och därefter en gång om året fram till 2018, eller fram till dess hela ING:s försäkringsverksamhet har avyttrats.

(141) Om ING inte har uppfyllt ett avyttringsåtagande eller något av de åtaganden i fråga om NN Bank som ska genomföras under 2015, ska Nederländerna göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden till kommissionen.

5.3 YTTERLIGARE INFORMATION OM ING DIRECT

(142) Enligt Nederländerna är Mediobancas anklagelser felaktiga eftersom Banca Sistema höjde sin räntesats till 4,25 % den 30 augusti 2011. ING tillhandahöll bevis för att den räntesats som Banca Sistema erbjöd på sitt SI Conto! var 4,25 % den 30 augusti 2011.

(143) Enligt Nederländerna minskade ING:s andel av marknaden för sparkonton i Italien från [1–4] % i slutet av 2008, när det statliga stödet mottogs, till [1–4] % i slutet av 2011.

([1]) Internräntan skulle vara högre eftersom det totala återbetalningsbeloppet inte skulle minska medan återbetalningstiden skulle bli längre och den period på vilken internräntan beräknas därför skulle bli kortare.

(144) Nederländerna förklarade för kommissionen att även om ING anser att man formellt har respekterat förbudet mot prisledarskap i Italien är ING villigt att godta ett reviderat förbud mot prisledarskap för att undvika missförstånd och för att stilla kommissionens farhågor så att man kan undvika klagomål som de från MedioBanca i Italien. På vissa marknader, som i Italien, erbjuder ING Direct produkter som inte erbjuds av de traditionella bankerna. Till följd av detta var ING Direct ibland tvunget att jämföra dessa produkter mot produkter i låga volymer som tillhandahölls av mindre aktörer. Genom det reviderade förbudet mot prisledarskap ser man till att ING Directs priser jämförs med de tio största traditionella finansiella institutionerna (grupperna). Det reviderade förbudet mot prisledarskap innehåller även (förfarandemässiga) förtydliganden och/eller ändringar, t.ex. beträffande tidsplanen för prisjusteringar efter det att ING har uppmärksammats på att det har agerat prisledare, tillsammans med en gräns för hur länge marknadserbjudanden ska gälla.

(145) Beträffande ING Directs finansiella resultat tillhandahöll Nederländerna information enligt vilken ING:s värdeminskning på 608 miljoner euro kan tillskrivas det faktum att värdet på de grekiska statsobligationerna minskade med 347 miljoner euro. Den ytterligare värdeminskningen på 187 miljoner euro är ett resultat av minskningen av ING Directs exponering för alltför koncentrerade tillgångar i den region som ING klassificerar som ”södra Europa”. Denna förlust på 187 miljoner euro var resultatet av en försäljning av exponeringar på 2,3 miljarder euro i denna kategori. Avslutningsvis härrör en värdeminskning på 74 miljoner euro från en portfölj med RMBS-värdepapper i ING Direct i Förenta staterna.

(146) Enligt de uppgifter som har tillhandahållits har avsättningarna för kreditförluster för 2011 fördelats på 326 miljoner euro för ING Direct i Förenta staterna och endast 136 miljoner euro för verksamheten på andra platser.

VI. **BEDÖMNING**

(147) Detta beslut rör bedömningen av kommissionens tvivel beträffande den förnyade anmälan av rekapitaliseringsåtgärden och ändringen av omstruktureringsplanen av den 22 oktober 2009 och av de åtaganden som godkändes i 2012 års omstruktureringsbeslut. För att behandla dessa tvivel har Nederländerna uppdaterat den omstruktureringsplan och de åtaganden som man tidigare har lämnat [1] (nedan även kallad *ändringen*), vilket ligger till grund för denna bedömning. Kommissionen får godkänna en ändring av en omstruktureringsplan och av åtaganden, eftersom kommissionen har rätt att tillåta sådana modifieringar så länge som de i likhet med de ursprungliga åtgärderna säkerställer att stödet är förenligt med den inre marknaden och inte utgör ytterligare stöd.

6.1. INGET BEVILJANDE AV YTTERLIGARE STÖD

(148) Den aktuella ändringen utgör inte något ytterligare stöd till förmån för ING.

(149) I 2012 års omstruktureringsbeslut slog kommissionen fast att ING har mottagit statligt stöd på mer än 15 miljarder euro, av vilket rekapitaliseringsåtgärden står för 10 miljarder euro. Kommissionen slog vidare fast att ändringen av återbetalningsvillkoren för kärnkapitalvärdepapperen utgjorde statligt stöd till förmån för ING.

(150) Kommissionen noterar att de anmälda ändringarna inte ändrar återbetalningsvillkoren för kärnkapitalvärdepapperen. Nederländernas åtagande att införa en återbetalningsplan är i linje med de återbetalningsvillkor som godkändes i undsättningsbeslutet. Enligt återbetalningsplanen är det möjligt att till viss del använda sig återköp till 150 % och till viss del av konvertering [2]. Enligt villkoren i undsättningsbesluten är det för närvarande möjligt att tillämpa båda inlösenmekanismerna utan att återbetalningsvillkoren för kärnkapitalvärdepapperen behöver ändras. Att båda mekanismerna kan tillämpas skiljer sig från den situation som rådde 2009, när ING endast kunde tillämpa avtalsalternativet om återbetalning till 150 % eftersom konverteringsalternativet endast blev tillgängligt tre år efter det att kärnkapitalvärdepapperen emitterades.

(151) Till skillnad från 2009 ingick Nederländerna inte något tillfälligt avtal som innebar att Nederländerna skulle ha gjort ett investeringsval genom att godta en modifiering av ett befintligt avtal. Godtagandet av den återbetalningsplan som ING åtar sig att följa tvingade inte Nederländerna att fatta ett investeringsbeslut. Kommissionen anser därför att Nederländerna inte kunde avstå inkomster under återbetalningsplanen.

(152) Kommissionen noterar dessutom att utlösandet av åtagandet i undsättningsbeslutet om att göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden inte ger upphov till ytterligare stöd. Den förnyade anmälan utgör endast ett förenlighetsproblem om den ger upphov till frågan huruvida Nederländerna kommer att erhålla lämplig ersättning. ING:s åtagande att följa en fast återbetalningsplan bör därför endast undersökas i syfte att fastställa huruvida modifieringarna av omstruktureringsplanen är förenliga med den inre marknaden.

[1] Detta gäller för bilagan till omstruktureringsbeslutet och, vid behov, dvs. i den mån EU-domstolen anser att andra stycket i artikel 2 i 2009 års omstruktureringsbeslut och bilaga II till det beslutet är giltiga, även för åtagandena i bilagan till 2009 års omstruktureringsbeslut.

[2] En konvertering skulle för Nederländernas del garantera åtminstone en återbetalning till det nominella värdet, vilket Nederländerna i enlighet med de villkor som godkänts i undsättningsbeslutet kan kräva vid en konvertering.

6.2. HURUVIDA OMSTRUKTURERINGSSTÖDET ÄR FÖRENLIGT MED DEN INRE MARKNADEN

(153) Eftersom de anmälda ändringarna inte innebär ytterligare statligt stöd till förmån för ING kan ändringarna ses som att en del av åtagandena ersätts av andra åtaganden. Kommissionen bör därför undersöka huruvida de ersatta åtagandena också säkerställer att det stöd som tillhandahölls 2008 och 2009 var förenligt med den inre marknaden. ([1])

(154) Slutsatserna i 2012 års omstruktureringsbeslut beträffande huruvida det stödet var förenligt med den inre marknaden bör inte ändras så länge som det kan slås fast att de nya åtagandena fortsätter att garantera lönsamheten och en lämplig grad av ansvarsfördelning samt att åtgärderna är tillräckliga för att begränsa snedvridningar av konkurrensen. ([2])

Lönsamhet

(155) I avsaknad av ytterligare stöd kommer kommissionen inte att göra en ny bedömning av ING:s lönsamhet. Kommissionen kommer enbart att undersöka huruvida modifieringarna av omstruktureringsplanen gör att det går att ifrågasätta de slutsatser om ING:s lönsamhet som fastställdes i 2012 års omstruktureringsbeslut. De anmälda ändringarna påverkar ING:s lönsamhet på två sätt: dels genom minskningen av affärsmodellens komplexitet och elimineringen av den dubbla hävstången, dels genom hållbarheten i ING Directs prissättningsstrategi.

(156) I 2012 års omstruktureringsbeslut grundade kommissionen sin bedömning av lönsamheten på ING:s åtagande att eliminera den dubbla hävstången och öka sin kapitaltäckningsgrad för att stå bättre rustat att klara en eventuell negativ ekonomisk utveckling i framtiden och för att kunna absorbera förluster. ([3])

(157) För det första innebär de nya tidsfristerna för avyttringen av den europeiska försäkringsverksamheten en förlängning av åtagandet att minska komplexiteten och eliminera den dubbla hävstången. Genom att avyttra mer än 50 % av alla enheter fram till utgången av 2015 och ge upp kontrollen i styrelserna för de juridiska personer som ingår i ING:s försäkringsverksamhet kommer ING:s strategiska beslut endast att fattas för bankmarknaden och inte längre för försäkringsmarknaden. Genom modifieringen ifrågasätts inte heller ING:s åtagande att helt eliminera den dubbla hävstången. Fullständig avyttring av dotterbolagen på försäkringsområdet kommer att leda till att den dubbla hävstången elimineras senast 2018.

(158) Det modifierade åtagandet om avyttring av verksamheten med variabla livräntor i Förenta staterna […] av ING jämfört med 2012 års omstruktureringsbeslut. Emellertid […] genom ING:s åtagande att respektera de strikta avvecklingsbestämmelserna i bilaga II, inklusive fullständig risksäkring av exponeringen och en konservativ återinvesteringspolitik. Möjligheterna till försäljning måste dessutom regelbundet undersökas, och verksamheten […] bör därför endast tillfälligt behållas.

(159) Kommissionen noterar dessutom att ING vid genomförandet av omstruktureringsplanen har haft möjlighet att absorbera oväntade förluster såsom förlusterna från ING:s innehav av grekiska statsobligationer. ([4]) Dessutom noterar kommissionen att ING kunde uppfylla EBA:s kapitalkrav och att ingen brist på kapital har identifierats. ([5]) Mot bakgrund av ING:s uppvisade kapacitet att absorbera oväntade förluster påverkar förlängningen av tidsfristen för att eliminera den dubbla hävstången inte bedömningen av ING:s lönsamhet i 2012 års omstruktureringsbeslut.

(160) För det andra har påståendet att ING har agerat prisledare motbevisats. ING har tillhandahållit bevis för att styrka att banken inte hade bäst pris bland samtliga marknadsdeltagare och följaktligen inte bröt mot förbudet mot prisledarskap i 2009 års omstruktureringsbeslut.

(161) Kommissionen noterar att Banca Sistema erbjöd bättre räntesatser än ING Direct i september 2011. Banca Sistema tillhör emellertid inte de största marknadsaktörerna i fråga om marknadsandelar eller hur känt varumärket är. Även om Nederländerna har visat att ING Direct inte har brutit mot själva lydelsen i åtagandet om prisledarskap bekräftar det faktum att ING Direct i Italien har lagt sig precis nedanför Banca Sistema likväl att prissättning fortfarande utgör ett viktigt inslag i ING Directs affärsstrategi.

(162) Mot denna bakgrund kommer det skärpta åtagandet, som ger ett mer finkalibrerat förbud mot prisledarskap, tillsammans med en försiktigare definition av den grupp som ING Direct ska jämföras med, att se till att ING i framtiden inte kommer att drivas att leta efter investeringsstrategier som kan ge hög avkastning, men som samtidigt kan exponera bolaget för värdeminskningar, vilket var fallet med ING:s investeringsportfölj i Förenta

([1]) Samma strategi tillämpas i beslutet i ärende SA.34539, Commerzbank, EUT C 177, 20.6.2012, s. 20, skäl 25.

([2]) I ärende SA.29833 KBC, EUT C 135, 9.5.2012, s. 5, skälen 74–83, gjorde kommissionen en ny bedömning av omstruktureringsstödet till KBC utifrån kraven i kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd, EUT C 195, 19.8.2009, s. 9, (nedan kallat *omstruktureringsmeddelandet*) eftersom modifieringarna av omstruktureringsplanen gav upphov till ytterligare statligt stöd.

([3]) Skäl 180 i omstruktureringsbeslutet.

([4]) Se skäl 71.

([5]) Se skäl 70.

staterna. Kalibreringen grundas framför allt på ING:s uppgifter om den underliggande marknadsdynamiken. ([1]) I Italiens fall kommer det uttryckliga uteslutandet av […] från referensgruppsurvalet att säkerställa att ING enbart kommer att jämföras med aktörer av jämförbar storlek.

(163) För att undvika motstridiga tolkningar och stärka övervakningsprocessen har ING och Nederländerna diskuterat specifika övervakningskriterier för varje marknad grundat på de produkter som ING Direct i Europa erbjuder i varje medlemsstat där man bedriver verksamhet. Dessa diskussioner har nedtecknats i ett särskilt dokument som bifogas åtagandekatalogen. ([2]) Framför allt kommer den tydliga definitionen av jämförelsegruppen för alla dessa marknader att förbättra övervakningen och göra det lättare att genomföra åtagandet på ett effektivt sätt.

(164) Det bör följaktligen säkerställas att ING Direct inte kommer att anta en mer aggressiv prissättningsstrategi än dess väletablerade konkurrenter.

(165) Avslutningsvis noterar kommissionen med tillfredsställelse att ING i god tid genomförde sitt åtagande att avyttra ING Direct i Förenta staterna, vilket enligt omstruktureringsplanen var en viktig åtgärd för att återställa lönsamheten.

(166) Därför ifrågasätter ändringen inte lönsamhetsanalysen i 2012 års omstruktureringsbeslut, och de tvivel som kommissionen gav uttryck för i beslutet att inleda förfarandet har därmed undanröjts.

Ansvarsfördelningen

(167) De tvivel om ING:s ersättningsstrategi för kärnkapitalvärdepapperen som kommissionen gav uttryck för i beslutet att inleda förfarandet, där man ifrågasatte huruvida ersättningen av kärnkapitalvärdepapperen var lämplig, har undanröjts av den nya återbetalningsplan som föreslagits och det åtagande om en internränta på 12,5 % som ingår i denna.

(168) Kommissionen kan emellertid inte instämma i de synpunkter som ING har framfört i skälen 39, 40 och 41 om att kommissionen inte hade rätt att kommentera bankens utdelningspolicy, eftersom det i undsättningsbeslutet enbart anges att internräntan ska vara minst 10 % och det inte kan råda något tvivel om att en sådan avkastningsnivå kommer att nås. Framför allt kan kommissionen inte instämma i synpunkten att den inte hade rätt att göra en ny undersökning av ING:s utdelningspolicy, eftersom, oberoende av kupongbetalningen, den policyn inte skulle leda till en avkastning på mer än 8,5 % och det faktum att ING inte hade kunnat betala utdelningar (och därmed kuponger) därför inte kan kopplas till nivån på internräntan. Tvärtemot vad ING hävdar har kommissionen inte tagit hänsyn till ING:s utdelningspolicy i 2012 års omstruktureringsbeslut (och inte heller i det numera upphävda omstruktureringsbeslutet från 2009).

(169) Dessa argument måste förkastas eftersom de enbart bygger på delar av skäl 32 i undsättningsbeslutet. För att sätta in de åtaganden som Nederländerna har gjort, och som undsättningsbeslutet grundas på, i sin rätta kontext är det nödvändigt att ta hänsyn till de synpunkter från Nederländerna och ING som anges i skäl 31 i undsättningsbeslutet. Då framgår det tydligt att kommissionen ställde sig positiv till rekapitaliseringsåtgärden mot bakgrund av åtagandet om förnyad anmälan just på grund av att medlemsstaten hade angett att en lämplig avkastning *till viss del* skulle säkerställas genom kupongbetalning, och på grund av att ING hade angett att bolaget skulle fortsätta med sin tidigare utdelningspolicy. Eftersom kommissionen var medveten om att nivån på stödet till en bank genom direkt rekapitalisering skulle variera beroende på graden av ersättning till den medlemsstaten, kunde kommissionen tillfälligt godkänna rekapitaliseringsåtgärden i ljuset av medlemsstatens åtagande att göra en förnyad anmälan av åtgärden, vilket gav kommissionen en viss försäkran om att banken inte skulle erhålla statligt stöd utan att betala en skälig ersättning.

(170) Kommissionen understryker dessutom att när den godkänner en åtgärd gör den det på grundval av alla eventuella åtaganden som ingår i den aktuella åtgärden. Åtagandet om förnyad anmälning ingick i den åtgärd som undersöktes och tillfälligt godkändes genom undsättningsbeslutet. När kommissionen gjorde en ny bedömning av åtgärden i 2012 års omstruktureringsbeslut ingick åtagandet om förnyad anmälan fortfarande i denna åtgärd, och det finns inget i det senare beslutet som tyder på att kommissionen hade upphört att betrakta åtagandet om förnyad anmälan som relevant för sin bedömning. Själva lydelsen av åtagandet om förnyad anmälan tyder dessutom på att kommissionen tolkade åtagandet som att det gällde i fem år och att Nederländerna hade gjort sitt åtagande för den tidsperioden. Det finns därför inget som tyder på att kommissionens behandling av rekapitaliseringsåtgärden som en del av det omstruktureringsstöd som godkändes i 2012 års omstruktureringsbeslut påverkade kravet på förnyad anmälan.

(171) Den förnyade anmälan av rekapitaliseringsåtgärden och de underliggande sakförhållandena innebär därför att det var rätt att ifrågasätta huruvida ersättningen för kärnkapitalvärdepapperen var förenlig med den inre marknaden. Mot bakgrund av 2008 års undsättningsbeslut kan dock

([1]) Även om dessa uppgifter inte användes i RBB Economics undersökning (se skäl 16), som baserades på mer övergripande marknadsinformation, kan det antas att de farhågor som uttrycktes i RBB Economics undersökning skulle ha ändrats i ljuset av denna mer detaljerade information. De detaljerade uppgifterna om marknadsdynamiken ifrågasatte inte relevansen av marknadsdefinitionen i 2012 års omstruktureringsbeslut. Kommissionen mottog inte heller några kommentarer från tredje parter till beslutet att inleda förfarandet beträffande relevansen av marknadsdefinitionen.

([2]) Se skäl 18.

åtgärden ändå anses förenlig med den inre marknaden om Nederländerna har gjort tillräckliga beteendeinriktade åtaganden för att säkerställa en lämplig ersättning för det statliga kapitaltillskottet.

(172) Den fasta återbetalningsplanen är ett lämpligt beteendeinriktat åtagande som har gjorts i syfte att uppfylla det åtagande om förnyad anmälan som Nederländerna gjorde 2008. Den föreslagna fasta återbetalningsplanen åtgärdar i praktiken de osäkerheter kring ersättningen som finns inbäddade i rekapitaliseringsåtgärden och garanterar Nederländerna en fast avkastning på 12,5 %. Kommissionen noterar att andra finansiella institutioner som rekapitaliserades med hjälp av liknande kapitalinstrument också har åtagit sig att följa en fast återbetalningsplan. ([1]) Det faktum att DNB redan har godkänt återbetalningen av ett belopp till ett nominellt värde av 750 miljoner euro respektive 1,125 miljarder euro inklusive en avgift för 2012 styrker dessutom kommissionen i dess övertygelse att återbetalningen kommer att genomföras.

(173) För den aktuella bedömningen av huruvida det statliga stödet är förenligt med den inre marknaden kan kommissionen godta den internränta på 12,5 % som återbetalningsplanen resulterar i, trots att 2012 års omstruktureringsbeslut innehöll en återbetalningsplan med en högre internränta ([2]). Kommissionen noterar att den internränta som återbetalningsplanen resulterar i är 12,5 %, vilket är lägre än den räntesats som i 2012 års omstruktureringsbeslut godtogs som lämplig återbetalning av den första hälften av kärnkapitalvärdepapperen och lägre än den indikativa internränta på [15–25] % som ING förutspådde i omstruktureringsplanen av den 22 oktober 2009. Till skillnad från de tidigare indikativa värdena är emellertid den internränta på 12,5 % som återbetalningsplanen resulterar i en säker räntenivå. Nivån ligger dessutom i linje med andra internräntenivåer som ansetts tillräckliga för att ett statligt stöd ska vara förenligt med den inre marknaden och som godkänts i andra kommissionsbeslut om fasta återbetalningsplaner för banker som rekapitaliserats med liknande instrument ([3]). Internräntan på 12,5 % kan därför betraktas som lämplig ersättning.

(174) För det andra är det ansvarsfördelningen som berörs av ändringarna av omstruktureringsplanen beträffande avyttringsperioden för försäkringsverksamheten. Avyttringarna var tänkta att göra det möjligt för ING att få de resurser som behövdes för att täcka kostnaderna för omstruktureringsplanen ([4]) och framför allt för att betala tillbaka det statliga stödet. Det försämrade finansiella klimatet (se skäl 26 och följande skäl) har emellertid resulterat i tuffa villkor för försäljning av försäkringar. ([5])

(175) Tidsfristen för att avyttra ING:s försäkringsverksamhet i Europa, som är det främsta skälet till förseningen, påverkas emellertid även av en rad andra faktorer som inte gick att förutse 2009 och som gör att det är nästintill omöjligt att klara 2013 års tidsfrister. Det rör sig för det första om fortsatt osäkerhet kring Solvens II-reglerna samt osäkerhet kring den europeiska statsskuldskrisen, och dess direkta effekter på försäkringssektorn med tanke på att försäkringsbolag är en betydande investeringsgrupp på statsobligationsområdet. För det andra har räckvidden för ING:s försäkringsverksamhet i Europa ändrats genom att en del av WUB har integrerats i Nationale Nederlanden. För det tredje finns det […] på Nationale Nederlandens hemmamarknad. ([6]) Den förändrade räckvidden har tillsammans med det nya regelverket och det makroekonomiska klimatet på kort sikt gjort det mycket svårare att avyttra ING:s försäkringsverksamhet i Europa. Mot denna bakgrund och med tanke på att den ökade fördelningen av ansvaret behålls, tack vare tillhörande förlängning av förbudet mot prisledarskap och förbudet mot att lösa in eller köpa tillbaka hybrider, kan det anses rimligt att förlänga avyttringsperioden fram till 2015.

(176) Beträffande förlängningen av tidsfristen för att avyttra ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna noterar kommissionen […]. Den försening i avyttringen som blir följden av detta kan anses rimlig eftersom ING håller på att avveckla den verksamhet som rör variabla livräntor och enligt bilaga II i framtiden kommer att omfattas av tuffa åtaganden […]. ([7]) Samtidigt förefaller ING stå fast vid beslutet att fortsätta den planerade börsintroduktionen för resten av ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna och åtar sig att minska ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna med 50 % till slutet av 2013 (där avvecklingen av portföljen med variabla livräntor räknas som en minskning), när det inblandade kapitalet beaktas. Under 2014 kommer ING sedan att avyttra

([1]) N372/2009, AEGON, EUT C 290, 27.10.2010, s. 1 och SA.33303, SNS REAAL, EUT C 33, 7.2.2012, s. 5.

([2]) Ursprungligen [15–25] %, se skäl 97 i 2012 års omstruktureringsbeslut. I skäl 189 i 2012 års omstruktureringsbeslut godtog kommissionen redan för sin bedömning av förenligheten med den inre marknaden att en minskning av internräntan till 15 % var lämplig ersättning.

([3]) SA.33303, SNS REAAL, EUT C 33, 7.2.2012, s. 5, SA.29833, KBC, EUT C 135, 9.5.2012, s. 5.

([4]) Se skäl 192 i 2012 års omstruktureringsbeslut.

([5]) Även om vissa transaktioner har ägt rum var dessa mindre än ING:s försäkringsverksamhet. Som exempel kan nämnas börsintroduktionen av Talanx, Intact Financial Corporations förvärv av JEVCO (affärens storlek 530 miljoner US-dollar, bokfört värde per aktie 1:3, maj 2012), Skandia LifeSkandia AB:s förvärv av Old Mutual Skandinavia (affärens storlek 2 496 miljoner euro, bokfört värde per aktie 1:7, december 2011), Intact Financial Corporations förvärv av AXA Canada (affärens storlek 2 665 miljoner US-dollar, bokfört värde per aktie 1:8, maj 2011), Dai Ichi Lifes förvärv av Tower Australia (affärens storlek 1 432 miljoner US-dollar, bokfört värde per aktie 1:94, december 2010).

([6]) Se skäl 28.

([7]) Avslutningsvis ska verksamheten endast behållas tillfälligt, eftersom ING åtar sig att sälja verksamheten med variabla livräntor (…). Övervakningen av detta åtagande innefattar regelbundna marknadsundersökningar för att bedöma huruvida förlängningen av avyttringsfristen genom ändringen av avyttringsmetod för portföljen med variabla livräntor begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

50 % av verksamheten, med undantag av portföljen med variabla livräntor. Kommissionen anser att denna strategi är en godtagbar lösning […]. Lösningen är även lämplig när det kommer till att fördela ansvaret med hjälp av tillhörande förlängning av förbudet mot förvärv och förbudet mot att lösa in eller köpa tillbaka hybrider.

(177) Framför allt bör ING trots förseningarna med att sälja de europeiska och amerikanska försäkringsverksamheterna fortfarande kunna följa en fast återbetalningsplan senast 2015. Denna bedömning ändras inte av den ändring av de detaljerade bestämmelserna för avyttringen som, enligt det modifierade åtagandet, i första hand ska ske genom försäljning av mer än 50 % av den relevanta försäkringsverksamheten. Samtidigt som kommissionen noterar att en försäljning av majoriteten av de relevanta verksamheterna skulle göra det möjligt att rent redovisningsmässigt och juridiskt skilja dessa från ING noterar den med tillfredsställelse att Nederländerna dessutom åtar sig att se till att ING avyttrar sin försäkringsverksamhet i Asien och Förenta staterna senast i slutet av 2016 och sin försäkringsverksamhet i Europa senast i slutet av 2018.

(178) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att ändringarna inte ifrågasätter slutsatserna i 2012 års omstruktureringsbeslut om ansvarsfördelningen och att kommissionens tvivel beträffande ersättningen för kärnkapitalvärdepapperen därför har undanröjts.

Snedvridning av konkurrensen

(179) De ändringar som har anmälts till kommissionen rör framför allt lämplig ersättning för statligt stöd och avyttringen av en ny konkurrenskraftig aktör på den nederländska marknaden för banktjänster som vänder sig till privatpersoner och mindre företag.

(180) För det första noterar kommissionen att ING har tillhandahållit en lämplig ersättning för kärnkapitalvärdepapperen. [1] Ersättningsnivån bör bedömas tillsammans med återbetalningen. Samtidigt som en lämplig ersättningsnivå behövs för att åtgärda befintliga snedvridningar av konkurrensen begränsar återbetalningen det statliga stödets effekt. Kommissionen har redan slagit fast att enligt återbetalningsplanen har internräntan på repkapitaliseringsåtgärden fastställts till 12,5 %, vilket kommissionen anser är en lämplig nivå. Enligt åtagandena ska det statliga stödet dessutom vara helt återbetalat senast 2015.

(181) För det andra åtog sig Nederländerna och ING, genom åtagandet att avyttra WUB, att etablera en lönsam och konkurrenskraftig ny aktör på den nederländska privatmarknaden. Nederländerna och ING lyckades inte uppfylla det ursprungliga åtagandet. De har föreslagit Van Gogh-scenariot som alternativ, vilket kommissionen uttryckte tvivel kring i beslutet att inleda förfarandet. Dessa brister har under tiden åtgärdats genom tre nyckelåtaganden, vilka tillsammans på nytt ger ING incitament att bilda en hållbar ny aktör på den nederländska marknaden.

(182) Kommissionen noterar med tillfredsställelse det åtagande om kopplat förbud som beskrivs i skälen 83–86, genom vilket taket för ING:s nyproduktion av hypotekslån fastställs som en multiplikationsfaktor av NN Banks produktion. Tack vare detta ser man till att ING ges incitament att nå den produktionsnivå för NN Bank som man har åtagit sig att nå och därmed den åtagna marknadsandelen på omkring [2–9] %. Den multiplikationsfaktor på [2–4] som kopplar samman ING:s och NN Banks produktion av hypotekslån grundas på ING:s genomsnittliga produktion av nya hypotekslån exklusive förnyanden sedan 2011 [2] jämfört med nyproduktionsprognosen på [1,5–6] miljarder euro om året i NN Bank. Om NN Bank underpresterar i förhållande till bankens minimimål i fråga om nyproduktion skulle ING i sin tur förlora marknadsandelar.

(183) I det rådande makroekonomiska klimatet, där den framtida storleken på marknaden bara kan förutspås med relativt stor osäkerhet, är det lämpligt att fastställa ett tak som baseras på NN Banks resultat i stället för ett absolut tak. Om marknaden växer eller minskar mer än förväntat kommer ING tack vare den koppling som görs i förbudet att ha de incitament som krävs för att hålla NN Banks marknadsandel på en nivå som motsvarar prognosen.

(184) Ovannämnda åtagande om ett kopplat förbud skärps ytterligare genom det åtagande om egenfinansiering som beskrivs i skälen 87–96. NN Banks nyproduktion bör i praktiken vara egenfinansierad för att på medellång sikt säkerställa att banken är helt oberoende av ING. Det kopplade förbudet skulle kunna locka ING att uppmuntra NN Bank att finansiera sin nyproduktion på ett ohållbart sätt för att på kort sikt undvika produktionsbegränsningar för ING. ING åtog sig att se till att finansieringen i stor utsträckning kommer att bestå av kundskulder, såtillvida att den totala inlåningen och kapitalmarknadsfinansieringen det första året kommer att stå för minst 75 % av finansieringen i prognoserna i grundscenariot, det andra året för 80 % av denna finansiering och det tredje året för 85 % av denna finansiering, medan kapitalmarknadsfinansieringen måste begränsas till [1–4] miljarder euro.

(185) För att nå en kritisk massa på [2–9] % av marknaden kan det dessutom godtas att ING finansierar NN Bank upp till maximibeloppet på 2,7 miljarder euro i linje med NN Banks affärsplan fram till avyttringen. För att NN Bank ska bli en oberoende ny aktör på den nederländska marknaden för privatpersoner och mindre företag får finansiering utöver avyttringen endast ske i form av värdepapper som emitteras av NN Bank och köps av ING till ett marknadsmässigt pris. Kommissionen noterar med tillfredsställelse att enligt detta åtagande kan ING inte påverka NN Banks affärsstrategi genom att hota att plötsligt dra tillbaka sin finansiering eftersom värdepapperen kommer att ha en minsta löptid på fem till tio år.

[1] I punkt 34 i omstruktureringsmeddelandet noteras att en lämplig ersättning för ett statligt ingripande generellt är ett av de bästa sätten att begränsa snedvridningar av konkurrensen, eftersom det begränsar storleken på stödbeloppet.

[2] Se figur 1 i skäl 77.

(186) Enligt NN Banks affärsplan ska banken finansiera upp till [2–8] miljarder euro på ett hållbart sätt. Om den nivån nås skulle NN Bank ha blivit tillräckligt stor för att etablera sig själv som en ny aktör på marknaden. Därför kan kommissionen godta att ING:s egen produktion inte begränsas bortom denna nivå.

(187) Trovärdigheten i NN Banks egen finansiering säkerställs genom att de korrigerande åtgärderna i Nederländernas åtaganden kontinuerligt övervakas och genomförs. Åtgärderna syftar till att hantera eventuella underskott i egenfinansieringen och skapa ytterligare incitament för ING att se till att NN Bank når sina finansieringsmål. Tack vare den kontinuerliga övervakningen kommer man snabbt att upptäcka brister innan tidsfristen för avyttringen löper ut.

(188) När det gäller NN Banks konkurrensinverkan på marknaden för banktjänster som vänder sig till privatpersoner och mindre företag i Nederländerna, som kommer att vara den kärnmarknad som ING kommer att fortsätta vara verksam på efter det att omstruktureringsprocessen har avslutats, noterar kommissionen för det tredje med tillfredsställelse att ING har åtagit sig att se till att NN Bank når vissa miniminivåer ifråga om årlig nyproduktion och marknadsandelar, både för hypotekslån ([1]) och för konsumtionslån ([2]). Tack vare detta åtagande bör NN Bank kunna nå en kritisk storlek på dessa två viktiga affärsområden på tillgångssidan i balansräkningen.

(189) Det bör än en gång påpekas att trovärdigheten i dessa åtaganden garanteras genom att ING kommer att vidta korrigerande åtgärder om NN Bank inte når upp till målen. Kommissionen konstaterar att ING i form av överföring av hypotekslån har åtagit sig att överföra individuella kundrelationer till NN Bank och att alla kostnader för överföringen helt och hållet ska bäras av NN Bank. Tack vare en sådan mekanism undviker man risken för dålig kvalitet på genomförandet, t.ex. genom värdepapperisering av en gammal portfölj som skulle ge NN Bank små möjligheter att öka sin marknadsandel.

(190) I fråga om NN Banks produktutbud noterar kommissionen att NN Bank kommer att bedriva verksamhet på fem produktområden, nämligen på områdena hypotekslån, konsumtionslån, sparkonton, banklivräntor och värdepappersförvaltning för privatkunder. Det faktum att NN Bank har ökat sitt produktutbud jämfört med det planerade utbudet i WUB-åtagandet i 2012 års omstruktureringsbeslut genom att utveckla en betalningsmöjlighet i form av ett kreditkort bidrar till ytterligare diversifiering av affärsmodellen och åtgärdar därmed en av bristerna i WUB:s affärsmodell, nämligen dess ställning som återförsäkrare av hypotekslån (monolinebolag).

(191) En rad av de lönsamhetsrelaterade problem som försvårade avyttringen av WUB (framför allt det stora finansieringsbehovet) har behandlats i Van Gogh-scenariot. De senaste finansiella prognoserna för NN Bank tyder på att banken kan bli en lönsam enhet. När det gäller frågan huruvida banken förfogar över tillräckligt kapital noterar kommissionen att bankens solvens på medellång sikt kommer att garanteras av ING:s åtagande att tillhandahålla NN Bank en minsta primärkapitalkvot på 12 %. Samtidigt bör NN Banks kreditkortserbjudande bidra till att göra det lättare att hålla kvar sparkontokunderna. Kommissionen noterar slutligen att NN Bank kommer att gynnas av den finansiella styrkan hos dess moderbolag, ING:s försäkringsverksamhet i Europa. Sammantaget ger de åtgärder som Nederländerna föreslår ett tänkbart scenario för en lönsam och konkurrenskraftig aktör på den nederländska privatkundsmarknaden. Åtagandena, och framför allt de tydligt definierade korrigerande åtgärderna och utlösningsmekanismerna, bör räcka för att vara säker på att genomförandet ska lyckas. Denna bedömning får även stöd av synpunkter från tredje parter, som upprepar att NN Banks affärsmodell är trovärdig.

(192) Kommissionen noterar att förlängningen av förbudet mot prisledarskap på de marknader där ING har en marknadsandel på 5 % eller mer utgör en kompletterande åtgärd i syfte att begränsa snedvridningar av konkurrensen. Förlängningen ska inte tillämpas i Nederländerna där bevarandet av ING:s nuvarande marknadsandel på marknaden för hypotekslån är ett villkor för att NN Bank ska bli framgångsrik, via det kopplade förbudet. Trots att kommentarerna från *Vereniging Eigen Huis* saknar relevans för de tvivel som kommissionen framförde i beslutet att inleda förfarandet, och inte visar att det finns ett direkt orsakssamband mellan förbudet för ING att agera prisledare och beteendet på den nederländska marknaden för hypotekslån, har kommentarerna likväl beaktats genom att omfattningen av förbudet mot prisledarskap har minskat.

(193) De förlängda beteendeinriktade skyddsåtgärderna neutraliserar också de snedvridningar av konkurrensen som följer av att avyttringsprocessen har försenats. Sådana åtgärder ligger i linje med kommissionen praxis i andra ärenden som nyligen avslutats. ([3])

(194) Kommissionen anser därför att ändringen av WUB-åtagandet, tillsammans med förlängningen av förbudet mot prisledarskap och förbudet mot förvärv, inte ifrågasätter kommissionens slutsatser i 2012 års omstruktureringsbeslut och att det har vidtagits tillräckliga åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen.

([1]) I genomsnitt [1,5–6] miljarder euro respektive [2–9] % under perioden 2013–2015, se skäl 79.

([2]) [40–140] miljoner euro respektive [0,5–6] % senast 2015, se skäl 80.

([3]) Beslut i ärende SA.34539, Commerzbank, EUT C 177, 20.6.2012, s. 20 och beslut i ärende SA.29833, KBC, EUT C 135, 9.5.2012, s. 5.

(195) Efter att ha vägt alla åtgärder mot varandra konstaterar kommissionen att de nya åtagandena är tillräckliga för att undanröja de tvivel som kommissionen framförde i beslutet att inleda förfarandet beträffande otillbörlig snedvridning av konkurrensen och för att garantera att omstruktureringsstödet är förenligt med den inre marknaden.

Slutsats

(196) Tillsammans med återbetalningen av 4,5 miljarder euro enligt en fast återbetalningsplan, innebär de ändrade åtagandena att bedömningen av förenligheten ansluter sig till 2012 års omstruktureringsbeslut, nämligen att åtagandena lämpar sig för att återställa lönsamheten, fördela ansvaret och begränsa snedvridningar av konkurrensen. Den föreslagna ändringen av 2012 års omstruktureringsbeslut, som grundar sig på nya åtaganden, gör att rekapitaliseringsåtgärden och det omstruktureringsstöd som Nederländerna har beviljat ING fortsätter att vara förenliga med den inre marknaden. Mot bakgrund av ovanstående har de tvivel som kommissionen framförde i beslutet att inleda förfarandet undanröjts.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I ljuset av de åtaganden som anges i bilaga I är det kapitaltillskott på 10 miljarder euro som tecknades av Nederländerna den 22 oktober 2008 fortfarande förenligt med den inre marknaden.

Artikel 2

I ljuset av de åtaganden som anges i bilaga I är det statliga stöd som det hänvisas till i kommissionens beslut av den 11 maj 2012 i ärende SA.28855 (N 373/2009) (f.d. C 10/2009 och f.d. N528/2008) fortfarande förenligt med den inre marknaden.

Åtagandena i bilaga C i kommissionens beslut av den 11 maj 2012 i mål SA.28855 (N 373/2009) (f.d. C 10/2009 och f.d. N528/2008) ersätts av åtagandena i bilaga I.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Konungariket Nederländerna.

Utfärdat i Bryssel den 16 november 2012.

På kommissionens vägnar

Joaquín ALMUNIA

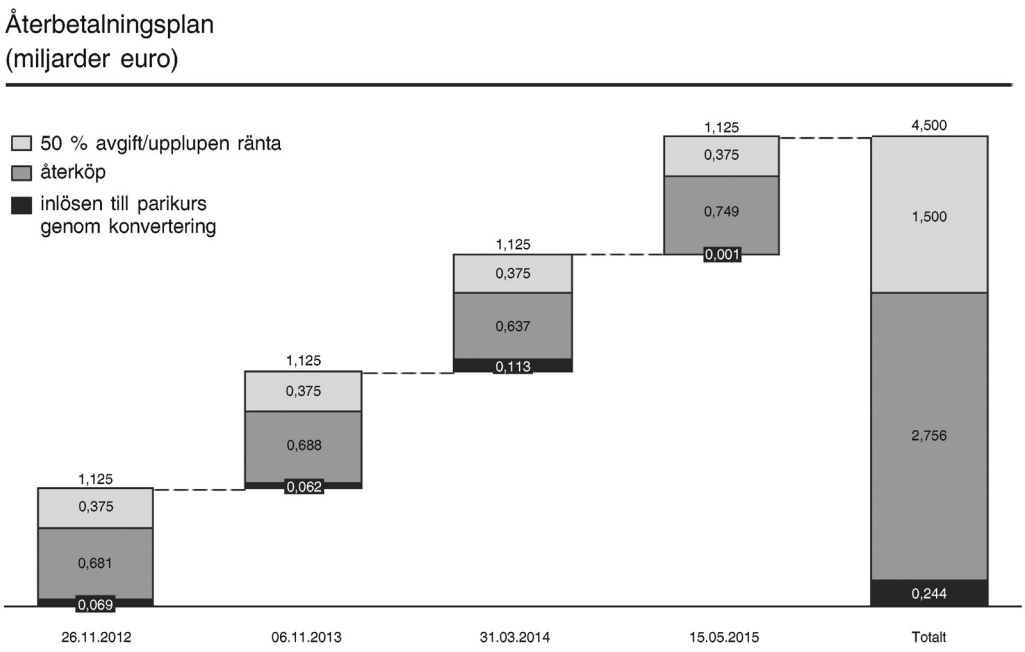
Vice ordförande

BILAGA I

ÅTAGANDEKATALOG

a) Återbetalning av de återstående kärnkapitalvärdepapperen

— ING kommer att betala tillbaka de återstående 300 000 000 kärnkapitalvärdepapperen till Nederländerna i enlighet med följande tidtabell: i) 1 125 miljoner euro senast den 26 november 2012, ii) 1 125 miljoner euro senast den 6 november 2013, iii) 1 125 miljoner euro senast den 31 mars 2014 och iv) 1 125 miljoner euro senast den 15 maj 2015, i enlighet med nedanstående återbetalningsplan.

För att få de totala betalningarna att uppgå till exakt 4,5 miljarder euro kommer ING att vara tvunget att tillämpa konverteringsalternativet på en mycket liten del av återbetalningen av kärnkapitalvärdepapperen, eftersom återköp till 150 % kommer att ge upphov till upplupen ränta om återköp inte görs den 13 maj varje år. Vid (en sådan) konvertering (som närmare beskrivs i redogörelsen för detta åtagande nedan) kommer den nederländska staten att välja inlösen till parikurs i kontanter.

— Återbetalningarna kommer i de flesta fall att ske genom återköp av kärnkapitalvärdepapperen från Nederländerna och genom att betala tillhörande avgift på 50 %. Återbetalningsplanen resulterar i en total återbetalning av 4,5 miljarder euro och motsvarar en total internränta på exakt 12,5 %, vilket ligger över den totala avkastning på minst 10 % som angavs i kommissionens beslut av den 12 november 2008. ING kommer bara att använda sig av konverteringsalternativet om kupongbetalningar utlöses och/eller upplupen ränta ska betalas, så att intäkterna motsvarar ett totalt belopp på 4,5 miljarder euro. I så fall kommer kupongbetalningen och/eller betalningen av upplupen ränta att dras av från, eller i förekommande fall, krediteras mot betalningen av avgiften på 50 %. En total återbetalning på 4,5 miljarder euro kan uppnås genom en proportionell konvertering av en del av de återstående värdepapperen i stället för återköp. Resultatet av alla utestående betalningar (nominell avgift, kuponger och/eller upplupen ränta) blir totalt 4,5 miljarder euro.

— De faktiska delbetalningarna i ovannämnda återbetalningsplan måste godkännas av DNB.

— ING har för avsikt att betala tillbaka beloppen till den nederländska staten så snabbt som möjligt, och om det under rådande finansiella förhållanden kan anses förnuftigt kommer ING att skynda på betalningarna. Om ING skulle skynda på betalningarna skulle detta resultera i en internränta på 12,5 %.

— Om en hel, eller delar av en, delbetalning inte kan effektueras ska ING kompensera detta genom att öka nästa delbetalning i motsvarande grad. Nederländerna åtar sig att göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden om ING vid två delbetalningar i rad underlåter att betala hela delbetalningsbeloppet.

— Om ING inte har betalat tillbaka totalt 4,5 miljarder euro senast den 15 maj 2015, i enlighet med ovanstående återbetalningsplan, åtar sig den nederländska staten att göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden.

b) Åtaganden beträffande minskningen av ING:s balansräkning

— ING fortsätter att minska sin balansräkning med omkring 45 % jämfört med siffrorna för tredje kvartalet 2008 genom avyttringar ([1]) eller andra åtgärder i syfte att minska storleken på balansräkningen (såsom avveckling av portföljer) ([2]) fram till den 31 december 2015. Åtagandet om att minska balansräkningen baseras på uppgifter för tredje kvartalet 2008 och tar inte hänsyn till eventuella effekter av organisk tillväxt, förändrade utländska växelkurser, förändrade räntesatser eller ytterligare ökningar på grund av nya lagstadgade krav, exempelvis att banker till följd av nya EU-bestämmelser blir skyldiga att ha en betydligt större kapitalbuffert.

— ING kommer inte att vara tvunget att begränsa den organiska tillväxten (dvs. tillväxt som inte är kopplad till förvärv) av balansräkningen för sina affärsverksamheter. Även i fortsättningen kommer ING:s allmänna princip att vara att tillväxt i fråga om de medel som kunderna har anförtrott bolaget i första hand ska användas för att låna ut pengar till den reella ekonomin (företag och konsumenter), och ING fortsätter att minska sin exponering för högrisktillgångsklasser inom värdepapper med lån på kommersiella fastigheter som säkerhet och RMBS-värdepapper. ING kommer inte att inleda några nya initiativ som ökar dess direkta exponering på fastighetsmarknaden ([3]), i linje med ING:s allmänna policy om att minska sina risker.

— ING åtar sig att avyttra mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Asien före den 31 december 2013, mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Förenta staterna före den 31 december 2014 och mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa före den 31 december 2015 ([4]), utöver de enheter/affärsverksamheter som ING redan har avyttrat, håller på att avveckla eller slutfört avvecklingen av, och som förtecknas i skäl 77 i 2012 års omstruktureringsbeslut och den senaste halvårsrapporten ([5]). När det gäller den amerikanska försäkringsverksamheten åtar sig ING dessutom att avyttra minst 25 % av verksamheten före den 31 december 2013. ([6])

— Avyttringsmålet har nåtts när kontrollen över mer än 50 % av ING:s ägarintresse (mätt i aktier) i en affärsverksamhet har avyttrats. I så fall förlorar ING majoriteten i styrelsen och kommer att dekonsolidera verksamheten (i linje med bokföringsbestämmelserna i de internationella redovisningsstandarderna). ING ska avyttra sitt återstående ägarintresse i i) ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Europa före den 31 december 2018, ii) ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Förenta staterna före den 31 december 2016 och iii) ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Asien före den 31 december 2016.

c) Nederländerna åtar sig dessutom att se till att ING respekterar ett förbud mot förvärv:

— ING kommer att avstå från förvärv av finansiella institutioner under ytterligare en period. ING kommer dessutom, under samma period, att avstå från att förvärva någon annan affärsverksamhet som skulle bromsa återbetalningen av kärnkapitalvärdepapperen till Nederländerna. Förvärvsförbudet gäller fram till den 18 november 2015 eller fram till och med det datum 50 % av försäkringsverksamheten/investeringsverksamheten i Asien, 50 % av försäkringsverksamheten/investeringsverksamheten i Förenta staterna och 50 % av försäkringsverksamheten/investeringsverksamheten i Europa har avyttrats, beroende på vad som inträffar först. ([7])

— Trots detta förbud får ING, efter kommissionens godkännande, förvärva affärsverksamheter, framför allt om ett sådant förvärv är viktigt för att skydda den finansiella stabiliteten eller konkurrensen på de relevanta marknaderna.

([1]) ING kommer att realisera minst […] miljarder euro av den totala balansräkningsminskningen (på 45 %) i form av avyttringar (i linje med ING:s omstruktureringsplan av den 22 oktober 2009).
([2]) Avvecklingen av de amerikanska variabla livräntorna och finansiella produkterna kan betraktas som en avyttring, förutsatt att avvecklingen sker i enlighet med de villkor som anges i bilaga II.
([3]) Dvs. exklusive hypotekslån, eftersom dessa inte betraktas som direkt fastighetsexponering.
([4]) 50 % räknat i termer av 50 % av aktierna plus 1 och en förlust av majoriteten i styrelsen och en räkenskapsmässig dekonsolidering av enheten.
([5]) Slutversionen av framstegsrapporten om ING:s omstruktureringsplan av den 19 juni 2012.
([6]) Amerikanska verksamheter under avveckling (dvs. variabla livräntor och finansiella produkter) klassificeras som pro forma-avyttringar. Verksamheterna under avveckling beräknade utifrån tilldelat eget kapital (baserat på uppgifter för räkenskapsåret 2011) tillsammans med en avyttring på minst 25 % av ägarintresset i ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Förenta staterna resulterar i en avyttring på mer än 50 % (pro forma) före den 31 december 2014.
([7]) För den amerikanska försäkringsverksamheten/investeringsverksamheten kommer avyttringskriteriet på 50 %+ att nås så snart som ING har avyttrat minst 25 % av den verksamheten och med beaktande av en pro forma-avyttring av de amerikanska verksamheter som är under avveckling (med hjälp av uppgifter om tilldelat eget kapital för räkenskapsåret 2011).

d) Nederländerna åtar sig dessutom att se till att ING respekterar ett förbud mot prisledarskap:

ING:s verksamhet i EU (ej ING Direct) > 5 % av marknaden

— Nederländerna omfattas inte av något förbud mot prisledarskap (hypotekslån, sparande, små och medelstora företags inlåning, banktjänster som vänder sig till privatpersoner etc.). För de andra verksamheter i EU som inte är ING Direct-verksamheter, och som har en marknadsandel på mer än 5 %, gäller följande.

— Utan förhandsgodkännande från kommissionen kommer ING inte att erbjuda mer fördelaktiga priser på standardiserade ING-produkter (på de marknader som definieras nedan) än de tre direkta konkurrenter som har de bästa priserna på de EU-marknader där ING har en marknadsandel på mer än 5 %. Som bäst kan ING därför erbjuda ett pris när det samtidigt finns minst tre produkter på marknaden till ett bättre pris.

— Detta åtagande begränsas till ING:s standardprodukter på följande produktmarknader: i) sparandemarknaden för privatpersoner och mindre företag, ii) hypotekslånemarknaden för privatpersoner och mindre företag, iii) förmögenhetsförvaltning i den mån den inbegriper produkter för hypotekslån och sparande eller iv) inlåning för små eller medelstora företag (små eller medelstora företag definieras enligt definitionen för små och medelstora företag som på sedvanligt sätt eller för närvarande betjänas av ING i sin verksamhet i det relevanta landet). Så fort ING upptäcker att man erbjuder förmånligare priser för sina produkter jämfört med sina tre konkurrenter med bäst priser, måste ING så snart som möjligt justera, utan onödigt dröjsmål – inom [0–20] arbetsdagar om detta är tillåtet enligt (lokala) lagar och andra författningar –, sitt pris till en nivå som överensstämmer med detta åtagande. I samma ögonblick som ING fastställer sina priser ska bolaget bedöma huruvida det respekterar förbudet mot prisledarskap. För att minimera konflikter mellan förbudet mot prisledarskap och lagstadgade prisjusteringsrestriktioner ska ING begränsa giltigheten för sina erbjudanden till högst tre månader.

ING Direct i EU

— För att stödja ING:s långsiktiga lönsamhet kommer ING Direct att, om inte ett förhandsgodkännande från kommissionen har inhämtats, avstå från att erbjuda mer fördelaktiga priser än de priser som erbjuds av de av ING:s konkurrenter som har bäst priser (bland de tio finansiella institutioner som har den största marknadsandelen på den relevanta marknaden) [1] när det gäller standardiserade ING-produkter på marknaderna för hypotekslån och sparande som vänder sig till privatpersoner och mindre företag inom EU. Till följd av detta kan ING i bästa fall erbjuda ett pris när det samtidigt finns minst tre produkter på marknaden till ett bättre pris. En finansiell institution definieras som samtliga bolag i en koncern (t.ex. sekundära varumärken och dotterbolag ingår). Alla priser som sådana finansiella institutioner erbjuder (inklusive sekundära varumärkens och dotterbolags priser) kan användas för jämförelsepriser.

— Så fort ING upptäcker att man har blivit prisledande på en marknad för hypotekslån eller sparande som vänder sig till privatpersoner eller mindre företag inom EU måste ING justera sitt pris, så snart som möjligt och utan onödigt dröjsmål – inom [0–20] arbetsdagar om detta är tillåtet enligt (lokala) lagar och andra författningar –, till en nivå som överensstämmer med detta åtagande. I samma ögonblick som ING fastställer sina priser ska bolaget bedöma huruvida det respekterar förbudet mot prisledarskap. För att minimera konflikter mellan förbudet mot prisledarskap och lagstadgade prisjusteringsrestriktioner ska ING begränsa giltigheten för sina erbjudanden till högst tre månader.

— Om antalet priser i jämförelsen av de bästa priserna från var och en av de tio största finansiella institutionerna är mindre än tio ska den elfte, tolfte, trettonde etc. största finansiella institutionen användas, ända till dess att man har hittat tio priser från olika finansiella institutioner.

— För varje land och produktgrupp har man på förhand kommit överens om en lista med tio finansiella institutioner (som ingår i ett kompletterande tekniskt tillägg som kommer att ligga till grund för övervakningen) som kommer att användas fram till den 30 juni 2013 och regelbundet uppdateras. Under andra kvartalet 2013 kommer förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap att se över denna lista och vid behov föreslå förändringar.

[1] Om ING Direct inte själv tillhör de tio största institutionerna kan det jämföras med tio (stora) aktörer. Om ING Direct tillhör de tio största aktörerna bör jämförelsen göras med de andra nio stora aktörerna på marknaden. Det sistnämnda gäller inte ING Direct i Österrike som alltid kan jämför sig själv med tio andra (stora) aktörer.

För Spanien, Frankrike och Italien har man gjort särskilda överenskommelser. I just Italiens fall (grundräntesats) åtar sig ING att hålla ett lägre pris än den bästa grundräntesatsen i Italien jämfört med hela marknaden för sparkonton (med undantag av tre nischbanker: […]). Nya aktörer som vill ta sig in på marknaden kommer att bedömas av förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap. Referensvärdet för italienska variabla rabatterade sparräntesatser grundas på de tio största finansiella institutionerna. För varje finansiell institution kommer den högsta variabla rabatterade sparräntesatsen att beaktas. Om den finansiella institutionen inte erbjuder en variabel rabatterad sparräntesats utgår man i stället från den högsta [1–12]-månaders fasta inlåningsräntan. Om fler än [2–6] av de tio största finansiella institutionerna erbjuder en variabel rabatterad sparräntesats är det inte länge möjligt att inkludera den [1-12]-månaders fasta inlåningsräntan. ING åtar sig att hålla lägre priser än det bästa erbjudandet i listan över referensvärden. Närmare detaljer om undantag och andra förtydliganden återges i ett separat dokument om övervakningen som man har kommit överens med kommissionen om.

Allmänt

— Dessutom kommer ING inte att erbjuda utbetalningar av förvärvsincitament (t.ex. kontantbonusar) för att öppna ett sparkonto som, i kombination med den ränta som erbjuds, är förmånligare än den högsta kombinationen av räntor och förvärvsincitament på sparandemarknaden. När ett helt paket med produkter erbjuds (inklusive ett sparkonto) får ingen kombination av räntor och förvärvsincitament för ett sådant paket vara högre än den högsta kombinationen av räntor och förvärvsincitament på sparandemarknaden för ett liknande paket. I ett paket ingår prissättningen av själva produkten. För att beräkna det kombinerade värdet på erbjudandet är förvärvsincitamentet rabatterat med ING:s genomsnittliga förstainlåning för kampanjen under en tolvmånadersperiod, vilket ger en effektiv kombinerad ränta. För ING:s verksamhet i Europa ((inte ING Direct) > 5 % av marknaden) kommer paketen att jämföras med de tre konkurrenter som har bäst pris. För ING Direct kommer paketen att jämföras med de tio största finansiella institutioner som har den största marknadsandelen på den relevanta produktmarknaden.

— Vid förändringar på marknaden som leder till att det saknas ordentlig konkurrens inom någon kategori som jämförs, även efter att samtliga finansiella institutioner har inkluderats, eller om konkurrenter i) tillhandahåller felaktig eller ofullständig information till kunder om ING:s förbud mot prisledarskap eller ii) försöker att exponera ING för risken att bryta mot förbudet mot prisledarskap, kommer förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap, efter att ha hört kommissionen, att lägga fram förslag och försöka nå en överenskommelse med kommissionen och ING för att hitta en lösning i samma anda som de lösningar som anges i ett separat dokument om övervakningen som man har kommit överens med kommissionen om.

— De åtaganden om att respektera förbudet mot prisledarskap som ING gjorde 2009, vilka ingår i bilagan till kommissionens beslut av den 11 maj 2012, kommer att fortsätta att gälla under en övergångsperiod på upp till tre månader räknat från och med antagandet av kommissionens beslut om denna ändrade bilaga. De ändrade restriktionerna i denna bilaga kommer att träda i kraft tre månader efter det att kommissionens beslut om denna ändrade bilaga har antagits. Förbudet mot prisledarskap kommer att gälla fram till den 18 november 2015 eller fram till det datum då mer än 50 % av försäkringsverksamheten i Asien, 50 % av försäkringsverksamheten i Förenta staterna [1] och 50 % av försäkringsverksamheten i Europa har avyttrats, beroende på vad som inträffar först. En övervakningsförvaltare som har valts ut på förhand och föreslagits av ING kommer att utses av Nederländerna för att övervaka detta villkor (nedan kallad *förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap*). Förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap måste godkännas av kommissionen.

e) Nederländerna åtar sig att följa en rad detaljerade bestämmelser när det gäller avknoppningen av WUH/Interadvies:

— Hänvisning görs till Nederländernas begäran om granskning/förslag till affärsplan (Van Gogh) av den 4 november 2011 och senare uppdateringar som överlämnats till kommissionen, särskilt den uppdaterade affärsplanen av den 11 juli 2012. Van Gogh-åtagandena förtecknas nedan.

— ING kommer att bilda ett nytt företag för avyttringen i Nederländerna som kommer att knoppas av från den nuvarande nederländska bankverksamheten som vänder sig till privatpersoner och mindre företag. De viktigaste finansiella prognoserna för den affärsverksamheten ser ut på följande sätt: [2]

[1] För försäkringsverksamheten i Förenta staterna kommer kriteriet på avyttring av 50 %+ av verksamheten att nås så snart som ING har avyttrat 25 % av den verksamheten och med beaktande av en a pro forma-avyttring av de verksamheter som är under avveckling (genom tilldelat eget kapital (uppgifter för räkenskapsåret 2011)).

[2] För hypotekslån grundas prognoserna på en årlig produktion på [1,5–7] euro (grundscenariot). Prognoserna för konsumtionslån grundas på de produktionsmål som anges nedan. De faktiska siffrorna kan avvika beroende på i vilken utsträckning kunderna gör förhandsbetalningar. Produktionen kommer emellertid att ligga i linje med nedan uppsatta mål. Den totala inlåningen och kreditmarknadsfinansieringen kommer att ligga inom de gränser som NN har åtagit sig att följa för respektive år.

Kundvolymer och finansieringsprognoser för NN Bank

(miljoner)

	Start	2013	2014	2015	2016	2017
Kundvolymer						
Hypotekslån	EUR 2 600	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Konsumtionslån	EUR 188	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kundinlåning	EUR 2 940	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kapitalmarknadsfinansiering						
Finansiering från ING:s bankdel	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kapitalmarknader	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

— Det nya bolaget måste bli en lönsam och konkurrenskraftig verksamhet som står på egna ben och som är skild från den affärsverksamhet som ING behåller. Detta nya företag kommer att omfatta en del av verksamheten i det redan avknoppade och separata Westland Utrecht/Interadvies bankdivision (nedan kallad *Westland Utrecht Bank*), och den för närvarande (begränsade) verksamheten i Nationale Nederlandens nybildade bankdivision (*NN Bank*).

— Avyttringsverksamheten kommer att placeras under ING:s försäkringsverksamhet/investeringsförvaltning i Europa som har ett långsiktigt strategiskt åtagande gentemot den nederländska privatmarknaden och som kommer att bedriva sin verksamhet under varumärket *Nationale Nederlanden* (som *NN Bank*), med sin egen finansieringskapacitet och ett stort distributionsnät. Till följd av detta kommer NN Bank att avyttras som en del av ING:s försäkringsverksamhet i Europa senast den 31 december 2015. Avyttringen kommer förmodligen att ske genom en börsintroduktion.

— NN Bank kommer att erbjuda ett brett och sammanhängande produktutbud med produkter som hypotekslån, sparkonton, banklivräntor, investeringar och konsumtionslån, kombinerat med de försäkringsprodukter till privatkunder som utgör kärnverksamheten i bolagen NN Life och P&C insurance. ([1]) NN Bank kommer att nå sina kunder via en integrerad flerkanalig distributionsmodell. Man kommer att använda sig av oberoende finansiella rådgivare och anknutna ombud för att erbjuda landsomfattande rådgivning om komplexa finansiella situationer och produkter, och i allt högre utsträckning internet och teletjänstcentraler för försäljning och service. Dessa distributionskanaler ger tillsammans tillgång till över 2,5 miljoner NN-kunder.

— NN Bank kommer till största delen att vara egenfinansierad genom privatkunders sparande och överskjutande finansiering från försäkringsverksamheten, kompletterat med extern finansiering när så behövs. NN har tillgång till finansiering och kapital för att kunna växa och producera hypotekslån, vilket är en konkurrensfördel under de rådande marknadsförhållandena.

— Genom att genomföra NN Banks affärsplan kommer ING att behålla en del av Westland Utrecht Banks befintliga portfölj med hypotekslån. NN Banks balansräkning kommer inledningsvis att vara blygsam för att göra det möjligt för banken att matcha tillgångar och skulder och snabbt växa ut till en medelstor aktör. Kapitaliseringen av NN Bank kommer att vara tillräcklig för att genomföra bankens långsiktiga tillväxtplan. ING kommer att överföra ekonomiska vinster i den portfölj som ING behåller (350 miljoner euro grundat på nettonuvärdet av de (ekonomiska) vinsterna från den portföljen) som ett förhandskapitaltillskott, och kommer att tillhandahålla ytterligare kapital (upp till 120 miljoner euro) om och när så behövs men senast precis före avyttringen (om den skuldsättningsgrad som införs i Basel III blir obligatorisk, och när NN Bank behöver kapital för att genomföra sin affärsplan). Den planerade utvecklingen av kapitaliseringen av NN Bank kommer att garantera tillväxt fram till omkring 2016. Därefter kommer NN Bank själv att kunna finansiera sin tillväxt. Med andra ord kommer ING att bära alla kostnader och risker för den portfölj med hypotekslån som bibehålls (till dess att lånen löper ut) och kommer att överföra vinsterna till NN Bank.

— NN Bank kommer att ha följande mål för sina hypotekslån och konsumtionslån:

([1]) För närvarande erbjuder NN Bank bara banklivräntor och krediter (hypotekslån). För varje utökning av verksamheten eller produktutbudet krävs ett förhandsgodkännande från DNB.

Hypotekslån

På hypotekslåneområdet kommer NN Bank att ha en årlig nyproduktion (inklusive förnyande av lån från den portfölj som (i NN:s namn) ägs av ING Bank) på minst [1,5-6] miljarder euro om året och [2–9] % av den totala hypotekslåneproduktionen på den nederländska marknaden, dock högst [2–8] miljarder euro om året under åren 2013 (räknat från den dag då NN Bank [1] blir operativ) till 2015. Om dessa kriterier inte uppfylls åtar sig ING att kumulativt

— överföra individuella kundrelationer genom att överföra hypotekslån till NN Bank (grundat på individuella erbjudanden till ING:s hypotekskunder [2]) (storleken kommer att vara beroende av behovet att nå ovannämnda marknadsandelar, valet av ING:s portfölj med sannolikhet för fallissemang och förlust vid fallissemang [3], vilket skulle ligga i linje med NN Banks affärsplan),

— överföra ägandet till dessa hypotekslån utan några ytterligare avgifter för kunderna eller NN Bank,

— för att nå målen, tillåta NN Bank att använda samma distributionskanaler som ING Bank så att man kan erbjuda NN Banks hypotekslån till ING Banks kunder.

Konsumtionslån

På konsumtionslåneområdet kommer NN Bank att ha en årlig nyproduktion på minst [10–100] miljoner euro och minst [0,5–4] % av den totala produktionen av konsumtionslån på den nederländska marknaden senast den 31 december 2013. [4] NN Bank kommer att ha en årlig nyproduktion på minst [40–140] miljoner euro om året och minst [0,5–5]% av den totala nederländska marknaden för konsumtionslån den 31 december 2015 dock högst [100–200] miljoner euro. Om dessa kriterier inte uppfylls åtar sig ING att

överföra individuella kundrelationer genom att överföra en av ING Banks kundportföljer med konsumtionslån i Nederländerna (eftersom detta är en portfölj som ägs av ING Bank) till NN Bank (storleken beror på behovet att nå ovannämnda marknadsandelar, valet av ING:s portfölj med sannolikhet för fallissemang och förlust vid fallissemang i linje med affärsplanen),

överföra ägandet till dessa konsumtionslån utan några ytterligare avgifter för kunderna eller NN Bank.

— ING åtar sig att senast den 31 december 2015 eller när mer än 50 % av ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Europa, eller i förekommande fall NN Bank, har avyttrats se till att NN Bank kommer att ha en primärkapitalkvot på minst 12 % som mål, vilket klart överstiger det lagstadgade minimikravet.

— ING åtar sig att inkludera en betalningsmöjlighet till NN Bank i form av ett NN-profilerat kreditkort som inte ska kosta kunden mer än ett vanligt bankkort. ING kommer att ge innehavarna av de NN-profilerade kreditkorten kostnadsfri tillgång till ING:s uttagsautomater under de tre år som följer på lanseringen av kreditkortet, dock som längst fram till den 31 december 2015.

— ING kommer att göra ett reklamutskick om NN Bank till 350 000 av sina kunder i överensstämmelse med den nederländska lagstiftningen om uppgiftsskydd. ING kommer att ges möjlighet att förklara för sina kunder att utskicket görs för att ING ska kunna uppfylla EU:s regler för statligt stöd.

(1) Under övergångsperioden fram till lanseringen av Van Gogh-scenariot kommer Van Gogh-åtagandet som avser nyproduktion av hypotekslån att ombesörjas av den nuvarande Westland Utrecht Bank. Under den perioden kommer Westland Utrecht Bank att rapportera om dessa åtaganden till övervakningsförvaltaren. Produktionen av nya hypotekslån (inklusive förnyande av lån) och kundinlåning som producerats under denna övergångsperiod kommer att överföras till den nya NN Bank i samband med att den startar sin verksamhet eller innan den startar.

(2) Inklusive ING Banks dotterbolag.

(3) Sannolikhet för fallissemang (PD) och förlust vid fallissemang (LGD).

(4) Under övergångsperioden fram till lanseringen av Van Gogh-scenariot (fram till dess att NN Bank blir operativ) kommer WUB och NN Bank att så snart som möjligt börja bygga upp produktionskapaciteten på konsumtionslåneområdet. I ljuset av denna övergångsperiod åtar sig ING att ha en proportionell marknadsproduktion mellan lanseringen av Van Gogh-scenariot och den 31 december 2013. Eventuellt produktionsunderskott det relevanta året kommer att kompenseras de kommande åren för att nå målen i affärsplanen.

— ING Bank kommer att införa ett tak för nyproduktion av hypotekslån. ING åtar sig att se till att ING Banks årliga produktion av hypotekslån (med undantag av förnyande av lån) inte kommer att vara högre än [2–4] gånger NN Banks nyproduktion. På kvartalsbasis får ING:s nyproduktion inte vara mer än [2,5–5] gånger så hög som NN Banks nyproduktion samma kvartal och [2,25–4,5] gånger så hög som NN Banks nyproduktion på ett halvår. Om NN Banks nyproduktion på årsbasis överstiger [2–8] miljarder euro, finns det inga begränsningar för ING Banks nyproduktion, vilket betyder att om NN Banks nyproduktion under en termin (ett halvår) överstiger [1–4] miljarder euro kommer ING inte att omfattas av några begränsningar i fråga om nyproduktionsvolym under den påföljande terminen.

NN Bank måste utan onödigt dröjsmål tillhandahålla ING nya produktionsuppgifter (nya förslag, godtagna förslag) och prognoser på månadsbasis. Huruvida taket respekteras kommer att beräknas utifrån de produktionssiffror som offentliggörs i det nederländska fastighetsregistret.

Ovannämnda begränsning gäller under perioden 1 januari 2013–31 december 2015. Under övergångsperioden fram till lanseringen av NN Bank, åtar sig ING att ha en nyproduktion (exklusive förnyanden) på högst [2–4] gånger [1,5–6] miljarder euro ([3-24] miljarder euro) om året. ING ska kvartalsvis rapportera om framstegen med att nå detta mål.

— NN Bank måste själv finansiera sin balansräkning. NN Banks finansieringsprofil kommer att överensstämma med den balansräkningsprognos som föreslogs i affärsplanen. ING kommer inte att öka sin finansiering av NN Bank i absoluta belopp utöver beloppen i NN Banks affärsplan för varje år, och ING:s finansiering 2015 kommer att uppgå till högst 2,7 miljarder euro.

Den finansiering som ING ska stå för i slutet av 2015 (på högst 2,7 miljarder euro) måste ske i form av omsättningsbara värdepapper, där ING till marknadspris kan köpa instrument med eller utan säkerhet, såsom säkerställda obligationer eller RMBS-värdepapper). Dessa instrument kan även köpas av andra investerare än ING. Av instrumenten bör 100 % ha en löptid vid emitteringen på fem år eller mer, 66 % en löptid på eller längre än sju år och 33 % en löptid på eller längre än 10 år. Fastställandet av huruvida prissättningen har skett i enlighet med principen om armslängds avstånd ska fastställas antingen utifrån prissättningen av själva säkerheten eller, om ING är enda köpare av säkerheten, av jämförbara aktörers pris på sekundära marknader som föreslås av övervakningsförvaltaren.

NN Banks finansieringsbelopp (total inlåning och kreditmarknadsfinansiering) [1] kommer att uppgå till minst 75 % första året, 80 % andra året och 85 % tredje året (med en maximal kreditmarknadsfinansiering på [1–4] miljarder euro) i förhållande till prognoserna i grundscenariot.

Om den faktiska investeringen på grund av lagstiftningen och/eller marknadsomständigheterna ligger under dessa gränsvärden, vilket gör att balansräkningsprognoserna måste uppdateras, ska ING rapportera detta till övervakningsförvaltaren och kommissionen. Övervakningsförvaltaren ska i samråd med kommissionen föreslå vilka åtgärder som bör vidtas för att skydda NN Banks lönsamhet, och dessa ska godkännas av kommissionen.

ING:s finansieringsnivå ska ses över varje år från och med lanseringen av NN Bank, (Van Gogh) och fram till den 31 december 2015.

Om finansieringsprognoserna i NN Banks affärsplan inte har uppnåtts vid utgången av respektive år ska NN Bank vidta följande korrigerande åtgärder:

— Efter det första året ska ING göra ett reklamutskick om NN Bank till ytterligare 50,000 ING-kunder om den faktiska finansieringen är lägre än 80 % (och till ytterligare 100,000 ING-kunder om den faktiska investeringen är lägre än 75 %) av prognosen för det första årets grundscenario. Efter det andra året ska ING göra ett reklamutskick om NN Bank till ytterligare 100,000 ING-kunder om den faktiska finansieringen är lägre än 85 % (och till ytterligare 150,000 ING-kunder om den faktiska finansieringen är lägre än 80 %) av prognosen för det andra årets grundscenario. Utskicken kommer att göras i överensstämmelse med den nederländska lagstiftningen om uppgiftsskydd. ING kommer att ges möjlighet att förklara för sina kunder att utskicket görs för att ING ska kunna uppfylla EU:s regler om statligt stöd.

[1] Exklusive finansiering från ING (eller något av dess direkta eller indirekta dotterbolag).

— Efter det första året kommer ING att tillhandahålla NN Bank en marknadsföringsbudget på ytterligare 1 miljon euro om den faktiska finansieringen är lägre än 80 % (och 2 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 75 %) av prognosen för det första årets grundscenario. Efter det andra året kommer ING att tillhandahålla NN Bank en marknadsföringsbudget på ytterligare 2 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 85 % (och 4 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 80 %) av prognosen för det andra årets grundscenario. Efter det tredje året kommer ING att tillhandahålla NN Bank en marknadsföringsbudget på ytterligare 5 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 85 % (och 6 miljoner euro om den faktiska finansieringen är lägre än 80 %) av prognosen för det tredje årets grundscenario. NN Bank ska använda marknadsföringsbudgetarna för att göra reklam för direktförsäljning (främst reklam […] och […] incitament, och i mindre utsträckning andra marknadsföringsmetoder osv. Om åtgärderna inte främst består av reklam […] eller […] incitament måste de godkännas av övervakningsförvaltaren och kan avvisas av kommissionen).

Om den faktiska finansieringen 2015 är lägre än 85 % av prognosen i grundscenariot för 2015, kommer ING utöver ovanstående vidta följande korrigerande åtgärd:

— Förlänga perioden med gratis tillgång till ING:s uttagsautomater med två år för innehavare av NN-profilerade kreditkort (fram till den 31 december 2017).

— Kommissionen kommer att bedöma ovanstående åtaganden vid en avyttring på mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa eller i förekommande fall av NN Bank, eller senast den 31 december 2015, beroende på vad som inträffar först. Om inget annat anges upphör åtagandena det datum mer än 50 % av ING:s försäkringsverksamhet i Europa eller, i förekommande fall, NN Bank har avyttrats.

— Bildandet av NN Bank kommer att ske under överinseende av den befintliga övervakningsförvaltaren. Under överinseende av övervakningsförvaltaren ska ING avgränsa NN Bank fram till avyttringen på mer än 50 % av ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Europa. Vid genomförandet av de avgränsade åtgärderna ska en vägledande princip vara att åtgärderna ska göra det möjligt för NN Bank och NN:s försäkringsverksamhet att ha en integrerad kommersiell strategi för både försäkringar som vänder sig till privatpersoner och mindre företag och bankprodukter och banktjänster som vänder sig till privatpersoner och mindre företag.

— ING kommer att under en övergångsperiod på upp till 12 månader efter avyttringen av NN Bank (avyttring av mer än 50 % av ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet i Europa och NN Bank) avstå från att aktivt söka upp kunder hos NN Bank för produkter som NN Bank tillhandahåller dessa kunder på dagen för antagandet av kommissionens beslut.

f) Kostnaderna för alla förvaltare som utses under omstruktureringsprocessen kommer att bäras av ING.

g) För att återställa lönsamheten åtar sig Nederländerna att se till att ING iakttar följande:

— ING kommer att fortsätta att inrikta sin finansiering från andra källor än inlåning mot mer långsiktig finansiering genom att emittera fler skuldinstrument med en löptid på mer än ett år. Denna strategi kommer att innebära att den relativa andelen utestående långsiktig finansiering (med en löptid på mer än ett år) i den del av ING:s balansräkning som inte avser inlåning kommer att fortsätta att öka. För att denna strategi ska lyckas måste situationen på marknaden lugna ned sig igen.

— ING åtar sig att eliminera den dubbla hävstången. I samband med avyttring av försäkringsverksamheten kommer intäkterna från avyttringen därför att gå till att minska den dubbla hävstången – i den mån intäkterna inte behövs för att hålla skuldsättningen i den kvarvarande försäkringsverksamheten på en godtagbar nivå – vilket så småningom kommer att leda till att den dubbla hävstången helt försvinner. I den mån mer överskjutande kapital genereras än vad som behövs för att uppfylla kraven i Basel III eller Solvens II kan utdelning till ING-gruppen bidra till att påskynda elimineringen av den dubbla hävstången.

h) När det gäller uppskjutandet av kupongbetalningarna och inlösen av primärkapitalvärdepapper och sekundärkapitalvärdepapper åtar sig Nederländerna att se till att ING iakttar följande:

— ING kommer inte att vara tvunget att skjuta upp kupongbetalningar för hybrider.

De nederländska myndigheterna förstår att kommissionen är emot att mottagare av statligt stöd ersätter sina egna medel (eget kapital och efterställda skulder) när deras verksamhet inte genererar tillräckliga vinster ([1]) och att kommissionen i detta sammanhang i princip motsätter sig inlösen av sekundärkapital och primärkapitalhybrider. Inlösen av sekundärkapital och primärkapitalhybrider kommer i framtiden att föreslås från fall till fall till kommissionen för godkännande, fram till den 18 november 2014 eller till det datum då ING har återbetalat alla kärnkapitalvärdepapperen till Nederländerna (inklusive relevant upplupen ränta för kärnkapitalkuponger och utträdespremieavgifter), beroende på vilket som inträffar först.

Trots ovannämnda restriktioner kommer ING att tillåtas att lösa in ING Verzekeringen NV-hybriden (ISIN XS0130855108) på 1,25 miljoner euro, som medför en ändring av kontrollen över bolaget och skulle leda till fallissemang för ING Verzekeringen NV. Inlösen av detta instrument är en förutsättning för att den nödvändiga omstruktureringen ska leda till en separat försäkringsverksamhet. Klausulen om ändrad kontroll av bolaget kommer att lösas ut genom avyttringen av försäkringsverksamheten i Asien.

i) Nederländerna åtar sig att ING ska avstå från marknadsföring i stor skala med åberopande av rekapitaliseringsåtgärden som en fördel i konkurrenssammanhang.

j) Nederländerna åtar sig att ING kommer att bibehålla begränsningarna i fråga om sina ersättningspolicyer och marknadsföringsaktiviteter så som man har åtagit sig enligt avtalen om kärnkapitalvärdepapperen och kreditmöjligheten för illikvida tillgångar.

k) ING och Nederländerna åtar sig att förse kommissionen med en lägesrapport om genomförandet av omstruktureringsplanen var sjätte månad fram till den 31 december 2013 och därefter en gång om året fram till 2018, eller fram till dess hela ING:s försäkringsverksamhet har avyttrats.

l) Om ING inte har uppfyllt ett avyttringsåtagande eller något av de åtaganden i fråga om NN Bank som ska genomföras under 2015, ska Nederländerna göra en förnyad anmälan av rekapitaliseringsåtgärden till kommissionen.

m) Att samtliga åtaganden och skyldigheter i denna bilaga genomförs på ett fullständigt och korrekt sätt kommer att övervakas kontinuerligt och noga fram till den 31 december 2015 av en övervakningsförvaltare med lämpliga kvalifikationer och som är oberoende i förhållande till ING. Det bolag som för närvarande har anförtrotts denna uppgift kommer att fortsätta att övervaka åtagandet beträffande Van Gogh-scenariot och alla övriga åtaganden i denna bilaga, med undantag av övervakningen av förbudet mot prisledarskap. Förbudet mot prisledarskap kommer att övervakas av en ny förvaltare, förvaltaren för övervakning av förbudet mot prisledarskap. Såväl utnämningen av dessa båda förvaltare som hur de genomför sitt arbete kommer att granskas av kommissionen, första gången efter sex månader och därefter med regelbundna intervaller. Kostnaderna för samtliga förvaltare som utses under omstruktureringsperioden ska bäras av ING.

n) Om inget annat anges åtar sig Nederländerna att se till att hela ING:s omstrukturering har slutförts senast den 31 december 2015, t.ex. avyttringen av det återstående ägarintresset (dvs. ägarintresse under 50 %) i ING:s försäkrings-/investeringsverksamhet.

([1]) Se punkt 26 i kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd (omstruktureringsmeddelandet).

BILAGA II

DE PRINCIPER SOM SKA TILLÄMPAS VID INTERN AVVECKLING AV ENHETER INOM FÖRSÄKRINGSSEKTORN

Tillämpliga så länge ING-gruppen har full kontroll över en affärsverksamhet.

Konkurrensproblem

i) Ingen nyproduktion, inga garantier för nya försäkringsavtal med befintliga eller nya kunder (avsaknad av avtalsmässiga åtaganden eller i syfte att aktivt styra balansräkningen).

ii) Undersöka möjligheterna att med kundernas medgivande avsluta gällande försäkringsavtal.

iii) Ingen förbättring av de affärsmässiga villkoren för gällande försäkringsavtal.

iv) Om försäkringsgivaren kan justera de affärsmässiga villkoren ska de villkor som fastställs vara de minst förmånliga villkor som kan fastställas.

Lönsamhetsproblem

i) Regelbundet undersöka möjligheten att sälja alla eller delar av de återstående tillgångarna och skulderna (årliga begäranden om marknadsundersökningar ska rapporteras till förvaltaren, fullt dokumenterad marknadsundersökning vartannat år).

ii) Avgränsa tänkbara effekter på den lönsamma affärsverksamheten genom separation av konton och tydlig kostnadsfördelning mellan den sanerade banken och den affärsverksamhet som ska avvecklas.

iii) Göra en konservativ beräkning av de framtida kapitalbehoven för den affärsverksamhet som ska avvecklas och anslå nödvändigt kapital i form av avsättningar eller på annat sätt.

iv) Konservativ förvaltning av tillgångar i förhållande till skulder (riktlinjerna för återinvestering ska dokumenteras).

v) Konservativ risksäkringspolicy med ett risksäkringsmål 80–120 % av det samlade risksäkringsmålet, beroende på väsentlighet.

vi) Möjligheterna till delvis eller fullständig återförsäkring ska regelbundet undersökas (ska dokumenteras).

vii) Ovanstående åtgärder måste genomföras på ett sätt som är förenligt med tillämpliga lokala lagstadgade krav och mål.